

550.

Zwolnienia.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 15 lipca 1925 r.

o państwowym podatku przemysłowym.**ROZDZIAŁ I.****Przepisy ogólne.****Przedmiot podatku.**

Art. 1. Państwowemu podatkowi przemysłowemu podlegają:

- a) handlowe, przemysłowe i inne na zysk obliczone przedsiębiorstwa;
- b) zajęcia przemysłowe, wymienione w taryfie, załączonej do art. 23, i samodzielne wolne zajęcia zawodowe, wyszczególnione w art. 9.

Wyjątki.

Art. 2. Państwowemu podatkowi przemysłowemu nie podlegają:

- 1) gospodarstwa rolne i leśne oraz związane z nimi: hodowla inwentarza, mleczarstwo, sadownictwo, ogrodnictwo, pszczelarstwo i gospodarstwo rybne;

opłacają jednak podatek:

- a) gorzelnie, browary, krochmalnie, cukrownie, destylarnie drzewa i inne tym podobne zakłady przemysłowe, przerabiające chociażby tylko produkty miejscowego gospodarstwa;
  - b) przemysłowe mleczarstwo, ogrodnictwo, sadownictwo i rybołówstwo, prowadzone zawodowo, jako wyłączny lub przeważający rodzaj gospodarstwa;
  - c) wyręby leśne, dokonywane przez właścicieli obszarów leśnych nawet na ich własny rachunek, w tych wypadkach, gdy właścicielami takich obszarów są spółki o charakterze przemysłowym lub handlowym lub osoby, które kodeks handlowy za handlujące uznaje;
- 2) sprzedaż i dostawa wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego oraz własnego gospodarstwa leśnego, dokonywana bez utrzymywania w tym celu osobnych zakładów handlowych i oddzielnych składów poza obrębem własnych lub dzierżawionych gruntów;
  - 3) eksploataowanie w obrębie własnych lub dzierżawionych gruntów: pokładów torfu, piasku, wapna, kamieni, kredy, fosforytów i t. p. wyłącznie na potrzeby własnego gospodarstwa, oraz połączone z eksploatacją cegielnie, piece wapienne i tym podobne zakłady, znajdujące się w obrębie wyżej oznaczonych gruntów, a zaspakajające również tylko potrzeby własnego gospodarstwa;
  - 4) młyny i tartaki, znajdujące się w obrębie własnych lub dzierżawionych gruntów, a zaspakajające wyłącznie potrzeby gospodarcze właścicieli, względnie dzierżawców tych gruntów.

Art. 3. Od państwowego podatku przemysłowego są zwolnione:

- 1) wszelkie przedsiębiorstwa, prowadzone przez Państwo na podstawie praw zwierzchniczych, prawa monopolu lub wyłącznie na potrzeby administracji państwowej;
  - 2) państwowe koleje żelazne łącznie ze wszelkimi urządzeniami i przedsiębiorstwami państwowymi, związanymi z eksploatacją lub budową tych kolei;
  - 3) przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, prowadzone przez związki samorządowe we własnym zarządzie i na własny rachunek, oraz utrzymywane przez te związki lombardy i kasy pożyczkowe i oszczędności, których działalność ogranicza się do przyjmowania wkładów i udzielania pożyczek;
  - 4) kasy pomocy (emerytalne, oszczędnościowo-pożyczkowe, pogrzebowe i t. p.) pracowników instytucji państwowych, komunalnych i społecznych, pracowników handlowych, przemysłowych i rolnych, tudzież inteligencji zawodowej;
  - 5) związki pracownicze, mające na celu dostarczanie odpowiedzialnych pracowników;
  - 6) zakłady naukowe tak publiczne, jak i prywatne;
  - 7) zakładane lub utrzymywane przy pomocy Państwa, związków samorządowych lub instytucji społecznych, oświatowych i dobroczynnych, zakłady wychowawcze i poprawcze, przytulki i schroniska noclegowe, biblioteki, czytelnie, muzea, galerje i wystawy, warsztaty szkolne, wzorowe ogrody i sady, mające na celu podniesienie ogrodnictwa i sadownictwa, oraz utrzymywane przez stowarzyszenia sportowe i przeznaczone wyłącznie dla członków stowarzyszenia sale gimnastyczne lub szermiercze, boiska, cykłodromy i ślizgawki;
  - 8) nieobliczone na zysk stałe i ruchome przedsiębiorstwa kinematograficzne, prowadzone we własnym zarządzie i na własny rachunek przez instytucje państwowe, samorządowe i społeczne w celach oświatowo-kulturalnych;
  - 9) teatry państwowe i komunalne, o ile nie są oddane w dzierżawę;
  - 10) urządzane w celach filantropijnych i oświatowo-kulturalnych, widowiska, zabawy, kiermasze i t. p.;
  - 11) przemysł ludowy i rzemiosła, wykonywane ubocznie przez drobnych gospodarzy rolnych lub bezrolnych bez obcych sił pomocniczych;
  - 12) wykonywanie przez przedsiębiorców robót i dostaw, jeżeli ogólny obrót roczny (art. 5 p. 4) nie przekracza dwóch tysięcy złotych;
  - 13) utrzymywanie pokojów umeblowanych i stołowni, lecz bez sprzedaży napojów wysokowych, jeżeli ilość odnajmowanych pokojów nie przekracza czterech, a ilość stołowników dziesięciu;
  - 14) operacje kredytu długoterminowego;
  - 15) eksport wszelkiego rodzaju półfabrykatów i gotowych wyrobów oraz transakcje z firmami zagranicznymi, wynikające z obrotu uszlachetniającego czynnego.
- Komisja szacunkowa może wyjątkowo zwalniać od podatku ubogich płatników, których podatek nie przenosi kwoty rocznej 50 złotych. Do ważności

uchwały konieczna jest zgoda przewodniczącego komisji.

Podstawa opodatkowania.

Art. 4. Za podstawę do obliczania podatku przemysłowego dla wszystkich przedsiębiorstw i zajęć, z wyjątkiem wymienionych w art. 8, służy obrót, osiągnięty przez przedsiębiorstwo, względnie zajęcie (art. 1), w każdym roku podatkowym.

Rokiem podatkowym jest bieżący rok kalendarzowy.

Art. 5. Za obrót, podlegający opodatkowaniu, uważa się:

1) w przedsiębiorstwach handlu towarowego, względnie skupu zawodowego w celu odsprzedaży wewnątrz Państwa — sumę przychodu brutto za towary: sprzedane za gotówkę, wymienione lub sprzedane na kredyt, łącznie z przychodem brutto, uzyskanym z handlu na jarmarkach, względnie targach, oraz z wykonania dostaw, w przedsiębiorstwach zaś skupu zawodowego, prowadzonego celem wywozu zagranicę — wartość wywiezionych towarów;

2) w instytucjach kredytu krótkoterminowego, jako też w domach bankowych i kantorach wymiany — sumę pobranych i należnych procentów, prowizji, komisowego, tudzież innych tym podobnych wynagrodzeń za świadczenia oraz zysk brutto z operacji obcemi walutami, dewizami, czekami zagranicznymi, tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi;

3) w instytucjach ubezpieczeniowych:

A) w instytucjach, nie opartych na wzajemności:

a) całkowitą sumę pobranych składek od ubezpieczeń rzeczowych;

b) $\frac{1}{10}$ część pobranych składek od ubezpieczeń na życie i od wypadków;

c) od ubezpieczeń pośrednich (reasekuracji) w działach rzeczowych $\frac{1}{4}$ część pobranych składek, a w działach ubezpieczeń na życie i od wypadków $\frac{1}{40}$ część pobranych składek;

B) w instytucjach, opartych na wzajemności, a ograniczających swoją działalność w ubezpieczeniach bezpośrednich tylko do swoich członków — połowę składek, wymienionych pod lit. A) a), b) i c); nie wlicza się do obrotu składek na rzecz straży ogniowych;

4) dla robót i dostaw, wykonywanych jako samoistne przedsiębiorstwa, — sumę przychodu brutto za roboty, względnie dostawy;

5) w przedsiębiorstwach komisowych, pośrednictwa handlowego, w przedsiębiorstwach ekspedycyjnych oraz w przedsiębiorstwach przewozowych i komunikacyjnych — sumę prowizji, komisowego oraz wszelkich innych wynagrodzeń za wykonane świadczenia i usługi.

Za komisowe uważa się tylko takie przedsiębiorstwa, które udowodnią stosunek komisnu, w razie przeciwnym winny być traktowane jako działające na rachunek własny.

Stosunek komisnu nie zachodzi, jeżeli sprzedawca, występując w charakterze działającego na rachunek osoby trzeciej, otrzymuje niezależnie od umówionego wynagrodzenia komisowego lub zamiast tego wynagrodzenia, różnicę lub część różnicy między ceną istotnie osiągniętą, a ceną, zastrzeżoną

w drodze umowy na rzecz komitenta, jako właściciela towaru.

Nie uważa się za komisową sprzedaż towarów na rachunek firm, nie opłacających podatku przemysłowego w myśl niniejszej ustawy. Obrót z tego rodzaju sprzedaży ustala się w myśl ustępu pierwszego niniejszego artykułu;

6) we wszystkich innych przedsiębiorstwach handlowych — sumę przychodu brutto;

7) w przedsiębiorstwach przemysłowych, wydobywających lub przetwarzających surowce, albo produkujących wyroby z wydobytych lub zakupionych na własny rachunek materiałów — sumę przychodu brutto za surowce, półfabrykaty i gotowe wyroby tak sprzedane za gotówkę, jak i wymienione lub sprzedane na kredyt, oraz użyte do wykonania umów o roboty i dostawy, łącznie z przychodem brutto, uzyskanym ze sprzedaży na jarmarkach, względnie targach;

8) w przedsiębiorstwach przemysłowych, wytwarzających wyroby z cudzych materiałów — zarobek brutto, t. j. całkowitą sumę wynagrodzenia, pobranego za przerób;

9) dla zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych — zarobek brutto.

Obrotów wewnętrznych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych t. j. wydania jakiegokolwiek artykułu z jednego oddziału, czy też z jednego zakładu, względnie przedsiębiorstwa do drugiego, należącego do tego samego przedsiębiorcy, nie uważa się za obrót.

Nie dolicza się do obrotu przedsiębiorstw przemysłowych wszelkich bezpośrednio inkasowanych przez nie podatków konsumpcyjnych państwowych i komunalnych, opłacanych od towarów produkowanych przez te przedsiębiorstwa, jak również podatku od widowisk i podatku hotelowego (ust. 4 lit. b) art. 7 i art. 18 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. Dz. (I. R. P. № 94 poz. 747).

Wyłącza się z podstaw opodatkowania po należytem udowodnieniu koszty przewozu i ubezpieczenia towarów, wyłożone za nabywcę, zwroty towarów, bonifikacje i skonta.

Forma i wysokość podatku.

Art. 6. Podatek przemysłowy pobiera się od wszystkich przedsiębiorstw i zajęć z wyjątkiem wymienionych w art. 8 i 9:

a) w formie świadectw przemysłowych,

b) w postaci podatku od obrotu.

Art. 7. Podatek od obrotu wynosi 2% od obrotów, ustalanych w myśl art. 5 z wyjątkami, podanymi niżej:

a) 1% od obrotów, ustalanych w myśl punktu 7 art. 5, a osiągniętych przez przedsiębiorstwa przemysłowe ze sprzedaży wydobytych surowców lub wyprodukowanych towarów, o ile artykuły te zostały nabyte również przez przedsiębiorstwa przemysłowe, przerabiające je, względnie zużywające, w prowadzonym przemyśle;

b) $\frac{1}{2}$ % od obrotów, wymienionych w punktach 1 i 4 art. 5, a dokonanych artykułami pierw-

szej potrzeby oraz surowcami niezbędnymi do rozwoju rolnictwa i przemysłu krajowego przez przedsiębiorstwa handlowe przy sprzedaży hurtowej, przez przedsiębiorstwa skupu zawodowego, jak również przez samoistne przedsiębiorstwa wykonywania dostaw;

- c) 1% od obrotów przedsiębiorstw prowadzących detaliczną lub drobną sprzedaż artykułów spożywczych pierwszej potrzeby;
- d) 5% od obrotów przedsiębiorstw komisowych i pośrednictwa handlowego (p. 5 art. 5);
- e) 5% od obrotów pośredników handlowych (kategoria II b. zajęć przemysłowych, część III, lit. D załącznika do art. 23).

Ministrowi Skarbu: w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w wypadkach stwierdzonej potrzeby gospodarczej służy prawo obniżania stopy podatku najniżej do 1% od obrotów, wymienionych w punktach 1 i 4 art. 5, a osiągniętych przez przedsiębiorstwa handlowe ze sprzedaży hurtowej wszelkiego rodzaju towarów, przez przedsiębiorstwa skupu zawodowego, jak również przez samoistne przedsiębiorstwa wykonywania dostaw.

Za sprzedaż hurtową uważa się zbyt wszelkiego rodzaju towarów wyłącznie kupcom i przemysłowcom oraz przedsiębiorstwom państwowym i komunalnym celem odsprzedaży, dalszej produkcji lub eksploatacji, zaś kółkom rolniczym i producentom rolnym w ładunkach wagonowych.

Sprzedaż hurtowa winna być wykazana prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu ustali wykaz artykułów pierwszej potrzeby.

Art. 8. Państwowy podatek przemysłowy tylko w formie, określonej w art. 6 lit. a), opłacają:

- 1) przedsiębiorstwa handlu wędrownego (art. 19);
- 2) przedsiębiorstwa handlu jarmarcznego (art. 20);
- 3) pomocnicy podróżujący (komiwojażerowie), inspektorzy i agenci towarzystw ubezpieczeniowych, przedsiębiorstw komunikacyjnych, przewozowych, kredytowych, z wyjątkiem pomocników, podróżujących w imieniu lub na rachunek firm, nie opłacających podatku przemysłowego w myśl niniejszej ustawy;
- 4) przedsiębiorstwa, prowadzące wydawnictwa dzienników i innych pism periodycznych;
- 5) pracownie i zajęcia rzemieślnicze, rękodzielnicze, dorożkarstwo, furmaństwo, rybołówstwo, o ile są prowadzone przez właścicieli przy współdziałaniu najwyżej jednego członka rodziny, lub jednej najmniejszej pomocy.

Art. 9. Podatek przemysłowy tylko w formie podatku od obrotu (art. 6 lit. b) opłacają samodzielnie wolne zajęcia zawodowe: lekarzy, dentystów, weterynarzy, felczerów, adwokatów, notariuszy, obrońców sądowych, architektów, inżynierów i innych techników.

ROZDZIAŁ II.

Świadectwa przemysłowe.

Rejestracja przedsiębiorstw.

Art. 10. Świadectwa przemysłowe (art. 6 lit. a) winny być wykupywane:

1) przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe dla każdego przez nie prowadzonego oddzielnego zakładu handlowego, względnie przemysłowego;

2) przez każde przedsiębiorstwo na zysk obliczone, a wykonywane bez utrzymywania oddzielnego zakładu;

3) dla każdego zajęcia przemysłowego, wymienionego w taryfie dołączonej do art. 23.

Określenie oddzielnych zakładów i przedsiębiorstw.

Art. 11. Za oddzielny zakład handlowy uważa się osobne stałe lub ruchome zamknięte lub otwarte pomieszczenie albo część takiego pomieszczenia, względnie kilka pomieszczeń, posiadających bezpośrednio ze sobą połączenie, w których prowadzi się handel towarowy, lub w których dokonywa się innych operacji handlowych, stanowiących według taryfy załączonej do art. 23 odrębne przedsiębiorstwo.

Art. 12. Za oddzielny zakład przemysłowy (wytwórnię, pracownię, warsztat, zakład rzemieślniczy) uważa się jedno, względnie kilka, zamkniętych lub otwartych pomieszczeń, bądź położonych w obrębie jednego obejścia, bądź stanowiących jeden jednolity zespół gospodarczy i służących do jednego rodzaju produkcji lub nawet do kilku rodzajów, jeśli stanowią one kolejne stopnie obróbki, względnie przeróbki, tych samych materiałów albo wytworów lub znajdują się w związku, uzasadnionym potrzebami głównej produkcji.

W wypadkach wątpliwych Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu rozstrzyga, czy istnieje jeden jednolity zespół gospodarczy i czy kolejne stopnie obróbki, względnie przeróbki pozostają w związku uzasadnionym potrzebami głównej produkcji.

Art. 13. Za oddzielne przedsiębiorstwo górnicze uważa się zespół szybów, sztolni, wież wiertniczych i tym podobnych urządzeń, należących do jednego przedsiębiorstwa, a znajdujących się w obrębie jednego terenu kopalnianego i służących do wydobywania tego samego produktu.

Wydobywania ubocznych produktów kopalnianych przy prowadzeniu głównej eksploatacji górniczej nie uważa się za oddzielne przedsiębiorstwo.

Art. 14. Jeżeli przedsiębiorstwo przemysłowe oprócz zakładu przemysłowego prowadzi także zakład handlowy celem sprzedaży w nim wyrobów własnej produkcji, to tego rodzaju zakłady handlowe uważa się za oddzielne w myśl art. 11.

Postanowienie ustępu pierwszego niniejszego artykułu nie dotyczy zakładów hurtowej sprzedaży wyrobów własnej produkcji, o ile te zakłady są utrzymywane przez przedsiębiorstwo przy samym zakładzie przemysłowym lub poza nim, lecz w obrębie miejscowości, będącej jego siedzibą, lub w miejscowości, będącej poza jego siedzibą, o ile jest to jedyny hurtowy zakład sprzedaży poza siedzibą zakładu przemysłowego.

Detaliczna i drobna sprzedaż produktów własnego wyrobu dokonywana w tym samym lokalu, gdzie się mieści zakład przemysłowy, nie stanowi oddzielnego przedsiębiorstwa.

Art. 15. Za oddzielne przedsiębiorstwo uważa się każdy wyręb lasu wraz z pierwiastkową obróbką drzewa, dokonywany w obrębie jednej lub kilku graniczących ze sobą parcel leśnych.

Art. 16. Za oddzielny zakład w przedsiębiorstwach żeglugi uważa się każdy statek.

Art. 17. Za oddzielne przedsiębiorstwo kolei żelaznych uważa się cały zespół urządzeń na liniach kolejowych, objętych jedną koncesją.

Art. 18. Oddzielne przedsiębiorstwo stanowi wykonywanie każdej poszczególnej umowy o dokonanie robót lub dostaw, jako też każdej poszczególnej umowy o dzierżawę od Państwa lub od związku samorządowego prawa poboru specjalnych opłat (targowej, mostowej, rogałkowej i t. p.).

Nie uważa się jednak za oddzielne przedsiębiorstwo wykonywania umów:

- a) przez przedsiębiorstwa przemysłowe o dostawę wyrobów ich własnej fabrykacji;
- b) przez przedsiębiorstwa przewozowe i komunikacyjne — o przewóz ładunków;
- c) przez przedsiębiorstwa handlu towarowego — o dostawy towarów, stanowiących przedmiot ich własnego handlu, o ile cena świadectwa, nabytego na prowadzenie handlu towarowego, odpowiada cenie świadectwa, które należałoby wykupić na samoistną dostawę;
- d) przez przedsiębiorstwa budowlane i biura techniczne — o prowadzenie robót, wchodzących w zakres ich działalności;
- e) przez wszelkie czynności zarobkowe, dokonywane przez wolne zawody poza siedzibą swego biura.

Art. 19. W handlu wędrownym (domokrajnym) za przedsiębiorstwo uważa się:

- a) dla handlu obnośnego — sprzedaż towarów ze skrzyni, kufra, walizy, kosza i t. p. opakowania, przenieszonego z miejsca na miejsce przez kupca;
- b) dla handlu rozwoźnego — sprzedaż towarów z wozu, łodzi i t. p. pomieszczenia, przewożonego z miejsca na miejsce przy pomocy siły zwierzęcej.

Art. 20. W handlu jarmarcznym za przedsiębiorstwo, wymagające wykupienia osobnego świadectwa przemysłowego, uważa się sprzedaż na jarmarkach, trwających dłużej niż trzy dni, towarów należących do przedsiębiorstwa, które nie przedstawi dowodu wykupienia świadectwa przemysłowego z tytułu posiadania zakładów, określonych w art. 11, 12, 13 i 15.

Art. 21. Co do innych rodzajów przedsiębiorstw, nie przewidzianych w art. 11 do 20, Ministrowi Skarbu przysługuje prawo rozstrzygnięcia czy te przedsiębiorstwa, względnie ich zakłady, mają być uważane za oddzielne.

Art. 22. Należące do przedsiębiorstwa oddzielne składy nie podlegają obowiązkowi wykupienia świadectw przemysłowych; na takie składy winny jednak być uzyskane osobne karty rejestracyjne (art. 23).

Za oddzielny skład uważa się jedno lub kilka bezpośrednio ze sobą połączonych pomieszczeń poza obrębem zakładu handlowego lub przemysłowego (art. 11—14), należących do jednego przedsiębiorstwa, zamkniętych, albo otwartych, a służących wyłącznie do przechowywania, przesuszania, oczyszczania, sortowania, brakowania, przeładowywania lub pakowania towarów, jak również do przechowywania przez przedsiębiorstwa przemysłowe: zapasowych maszyn, narzędzi, paliwa, surowców i materiałów niezbędnych do produkcji, jako też wyrobów, przez te przedsiębiorstwa wytwarzanych, tudzież zapasów żywności lub odzieży i t. p. produktów do zaopatrywania własnych robotników, o ile to zaopatrywanie nie jest obliczone na zysk przedsiębiorcy i tem samem nie posiada charakteru przedsiębiorstwa handlowego.

W osobną kartę rejestracyjną winien być również zaopatrzony każdy zakład hurtowej sprzedaży wyrobów własnej produkcji, który w myśl art. 14 nie stanowi oddzielnego zakładu handlowego.

Ceny świadectw przemysłowych.

Art. 23. Ceny świadectw przemysłowych zależą od kategorii, do której przedsiębiorstwo lub zajęcie zostało zaliczone, jak również od klasy miejscowości, w której wykonywa się przedsiębiorstwo lub zajęcie.

Podział miejscowości na klasy, oraz przedsiębiorstw i zajęć na kategorie, tudzież ceny świadectw przemysłowych, zawiera taryfa, załączona do niniejszego artykułu.

Za karty rejestracyjne na oddzielne składy (art. 22 ust. 1 i 3), utrzymywane przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, uiszcza się osobną stałą opłatę w wysokości dziesięciu złotych za każdą kartę.

Art. 24. W tych wypadkach, gdy w jednym zakładzie handlowym jest prowadzony handel mieszany (np. hurtowy i detaliczny łącznie), lub gdy w jednym zakładzie przemysłowym są wykonywane różne związane z sobą gałęzie fabrykacji, zakład taki winien być zaopatrzony w świadectwo przemysłowe kategorii najwyższej pod względem rodzaju handlu, względnie przemysłu.

Jeżeli zaś dla każdej gałęzi fabrykacji należałoby wykupić świadectwo przemysłowe według ilości robotników, a cena tego świadectwa byłaby niższa od tej, jakaby przypadała według ogólnej ilości robotników, zatrudnionych w zakładzie, to świadectwo należy opłacić według ogólnej ilości robotników, nie przyjmując pod uwagę różnicy fabrykacji.

Art. 25. Dla przedsiębiorstwa lub zajęcia, wykonywanego w kilku miejscowościach, zaliczonych do różnych klas, nabywa się świadectwa przemysłowe według ceny, odpowiadającej miejscowości, zaliczonej do najwyższej klasy.

Art. 26. Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu przysługuje prawo przenoszenia poszczególnych miejscowości z wyższej klasy do niższej lub odwrotnie, jeśli w tych miejscowościach zostanie stwierdzony upadek, względnie rozwój handlu i przemysłu. Rozporządzenia w tym przedmiocie uzyskują moc obowiązującą z dniem 1 stycznia roku następnego po ich ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Ministrowi Skarbu przysługuje również prawo zaliczania do odpowiednich kategorii takich przedsiębiorstw, które nie mogłyby być objęte taryfą, załączoną do art. 23.

Nabywanie świadectw przemysłowych.

Art. 27. Świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne nabywa się w okręgu właściwej władzy podatkowej I instancji. Właściwa jest ta władza, w której okręgu znajdują się zakłady handlowe i przemysłowe lub należące do nich składy, albo w którym wykonywa się przedsiębiorstwo, na zysk obliczone, względnie osobiste zajęcie przemysłowe.

Art. 28. Świadectwa przemysłowe dla robót i dostaw, wykonywanych jako samoistne przedsiębiorstwa, winny być nabywane w tym okręgu (art. 27), w którym te przedsiębiorstwa są wykonywane; jeżeli wykonanie odbywa się w kilku okręgach, świadectwo winno być nabyte w okręgu zawarcia umowy.

Świadectwa przemysłowe dla handlu wędrownego (art. 19) nabywa się w okręgu stałego miejsca zamieszkania, względnie pobytu przedsiębiorcy.

Art. 29. Świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne wydaje kasa skarbową właściwego okręgu.

Dyrektor izby skarbowej ma prawo w razie potrzeby poruczyć wydawanie świadectw przemysłowych, tudzież kart rejestracyjnych naczelnikom władz podatkowych I instancji, zarządom gmin miejskich i wiejskich oraz zrzeszeniom zawodowym.

Art. 30. Świadectwa przemysłowe, tudzież karty rejestracyjne winny być nabywane w miesiącach listopadzie i grudniu, poprzedzających rok podatkowy.

Cenę świadectwa przemysłowego, względnie opłatę za karty rejestracyjne, uiszcza się w pełnej kwocie za cały rok podatkowy z góry.

Art. 31. Dla zakładów handlowych i przemysłowych, dla innych przedsiębiorstw, na zysk obliczonych, tudzież dla osobistych zajęć przemysłowych, które rozpoczynają swą działalność w ciągu roku podatkowego, należy nabyć przed rozpoczęciem działalności: świadectwo roczne (art. 30 ust. 2), o ile działalność rozpoczyna się przed 1 lipca, świadectwo półroczne (za połowę ceny taryfowej), o ile działalność rozpoczyna się dopiero od 1 lipca lub po tym terminie.

Ważność powyższych świadectw upływa w każdym razie z końcem roku podatkowego.

Postanowienia ustępów 1 i 2 niniejszego artykułu stosuje się również analogicznie do kart rejestracyjnych na składy, powstałe w ciągu roku podatkowego.

Art. 32. Dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, wykonywanych sezonowo w miejscowościach klimatycznych i leczniczych, mogą być nabywane półroczne świadectwa przemysłowe nawet przed 1 lipca lecz ważność takich świadectw upływa w sześć miesięcy po ich wydaniu.

Ministrowi Skarbu służy prawo zastosowania niniejszego artykułu do przedsiębiorstw o charakterze

sezonowym, wykonywanych i w innych miejscowościach.

Art. 33. Dla robót i dostaw, wykonywanych jako samoistne przedsiębiorstwa, nabywa się roczne, względnie półroczne świadectwa przemysłowe, zależnie od tego, w jakim półroczu roku podatkowego rozpoczęto wykonywanie tych przedsiębiorstw.

O ile wykonywanie umowy, roboty, względnie dostawy, trwa dłużej niż jeden rok, należy nabywać corocznie odpowiednio do taryfy świadectwo przemysłowe.

Art. 34. Dla otrzymania świadectwa przemysłowego należy złożyć pisemną deklarację według przepisanego wzoru, oddzielną dla każdego zakładu handlowego i przemysłowego, oraz dla każdego innego przedsiębiorstwa, na zysk obliczonego, względnie dla zajęcia przemysłowego.

Deklaracja winna zawierać:

- 1) imię i nazwisko, względnie nazwę lub firmę przedsiębiorcy, który nabywa świadectwo;
- 2) rodzaj zakładu, względnie przedsiębiorstwa, lub zajęcia przemysłowego, tudzież inne cechy, niezbędne dla określenia ceny świadectwa;
- 3) miejsce wykonywania przedsiębiorstwa;
- 4) cenę świadectwa, przypadającą według taryfy;
- 5) podpis składającego deklarację.

Postanowienia niniejszego artykułu mają analogiczne zastosowanie przy nabywaniu kart rejestracyjnych na oddzielne składy.

Art. 35. Jeżeli przed upływem terminu ważności świadectwa przemysłowego zajdą w przedsiębiorstwie zmiany, uzasadniające zaliczenie go do wyższej kategorii, lub jeżeli przedsiębiorstwo zostanie przeniesione do miejscowości klasy wyższej, winna nastąpić dopłata do ceny pierwotnie wykupionego świadectwa przemysłowego.

Dopłatę pobiera się: w stosunku rocznym, gdy wspomniane zmiany zajdą przed 1 lipca roku podatkowego, w stosunku zaś półrocznym, o ile zajdą one dopiero, poczynając od 1 lipca tegoż roku.

Art. 36. Jeżeli przed upływem terminu ważności świadectwa przemysłowego zajdzie zmiana co do osoby przedsiębiorcy lub co do miejsca wykonywania przedsiębiorstwa, to należy o zasłej zmianie najpóźniej w ciągu miesiąca zawiadomić właściwe władze podatkowe I instancji (art. 27) celem uzyskania odpowiedniej adnotacji na świadectwie, a to pod rygorem jego nieważności.

Adnotacji o zasłej zmianie w osobie przedsiębiorcy dokonywa się pod warunkiem uiszczenia za ległości podatku przemysłowego, obciążających przedsiębiorstwo.

Postanowienie niniejszego artykułu stosuje się analogicznie do kart rejestracyjnych na oddzielne składy.

Art. 37. Świadectwa do osobistych zajęć przemysłowych nie mogą być odstępowane innym osobom.

Art. 38. Świadectwa przemysłowe oraz karty rejestracyjne na oddzielne składy winny być umieszczone w zakładach, względnie w składach, na widocznym miejscu i stale się tam znajdować.

Art. 39. W razie zgubienia świadectwa przemysłowego przedsiębiorca jest obowiązany wnieść prośbę o wydanie duplikatu świadectwa do urzędu skarbowego, który zarządza wydanie duplikatu za zwrotem kosztu formularza po uprzednim zbadaniu sprawy.

ROZDZIAŁ III.

Lustracja przedsiębiorstw.

Art. 40. Niezwłocznie po upływie terminu, wyznaczonego na nabywanie świadectw przemysłowych (art. 30 ust. 1), naczelnicy władz podatkowych I instancji i ich pomocnicy, a w razie potrzeby delegowani przez dyrektora izby skarbowej także inni urzędnicy, mają przystąpić do lustracji przedsiębiorstw.

Dokonywający lustracji badają rodzaj i rozmiar każdego przedsiębiorstwa, zbierają dane, niezbędne do należytego obliczenia podatku przemysłowego, oraz sprawdzają, czy wszystkie przedsiębiorstwa posiadają właściwe świadectwa przemysłowe.

Art. 41. Dyrektor izby skarbowej wyznacza termin dla ukończenia dorocznej lustracji przedsiębiorstw w okręgu każdej władzy podatkowej I instancji.

Niezależnie od przeprowadzenia dorocznej lustracji naczelnicy władz podatkowych I instancji winni w ciągu całego roku bacznie czuwać nad wszelkimi zmianami, zachodzącymi tak w ilości, jak w rodzaju i rozmiarach przedsiębiorstw, oraz osobiście lub przez delegowanych urzędników możliwie jaknajczęściej sprawdzać wysokość obrotów, osiągniętych przez przedsiębiorstwa.

Art. 42. Wykonywający lustrację urzędnicy posiadają prawo wstępu do zakładów handlowych i przemysłowych, do składów i wszelkich miejsc, w których się prowadzi handel, przemysł, względnie inne na zysk obliczone przedsiębiorstwa lub zajęcia, podlegające podatkowi przemysłowemu, oraz do utrzymywanych przez przedsiębiorstwa oddzielnych składów, tudzież prawo dokonywania oględzin tych miejsc i składów.

Art. 43. Zakłady handlowe i przemysłowe oraz oddzielne składki winny być zaopatrzone w znaki (szyldy), umieszczone w miejscach widocznych celem ułatwienia lustracji.

Art. 44. W razie powzięcia wiadomości o potajemnym prowadzeniu handlu lub przemysłu w lokalach, nieposiadających charakteru zakładów handlowych lub przemysłowych, albo o przechowywaniu w tych lokalach ksiąg handlowych, względnie innych dowodów, dotyczących obrotów przedsiębiorstwa, dokonywającym lustracji urzędnikom służy prawo do oględzin i zbadania tych lokali w trybie, przepisanym ustawą z dnia 14 grudnia 1923 r. o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych (Dz. U. R. P. z roku 1924 № 5, poz. 37).

Art. 45. Policja państwowa, względnie samorządowa, jest obowiązana do udzielania dokonywającym lustracji urzędnikom skarbowym niezbędnej pomocy i do niezwłocznego zawiadamiania właściwych władz podatkowych I instancji o zauważonym prowadzeniu handlu, przemysłu oraz innych na zysk

obliczonych przedsiębiorstw, tudzież zajęć przemysłowych bez posiadania świadectwa przemysłowego, jako też o utrzymywaniu oddzielnych składów bez posiadania karty rejestracyjnej.

Art. 46. Urzędy państwowe i samorządowe, instytucje publiczne oraz zreszczenia, korzystające z gwarancji, z kredytów lub subwencji państwowych, są obowiązane przesyłać właściwym izdom skarbowym wiadomości o zawarciu umów o dokonanie robót i dostaw, tudzież umów o wydzierżawienie prawa poboru, specjalnych opłat (art. 18) najpóźniej w terminie miesięcznym po zawarciu takich umów, jak również dostarczać innych danych, potrzebnych do obliczenia podatku przemysłowego.

Art. 47. Wszelkie urzędy państwowe, a w szczególności pocztowe i celne urzędy samorządowe, jak również i instytucje kredytowe (banki), przedsiębiorstwa komunikacyjne (kolei żelaznych, żegluga), przewozowe, ubezpieczeniowe i ekspedycyjne, domy składowe oraz wszelkie przedsiębiorstwa handlowe, przemysłowe i inne, na zysk obliczone, wreszcie osoby, wykonywające zajęcia przemysłowe, obowiązane są udzielać bezpłatnie władzom skarbowym na ich żądanie wiadomości, dotyczących towarów sprzedanych, zastawionych, nadawanych, odbieranych, ubezpieczanych i clonych.

Wszystkie wyżej wymienione instytucje, przedsiębiorstwa i osoby są obowiązane zezwalać delegowanym przez władze skarbowe urzędnikom na przeglądanie ksiąg, dokumentów i innych zapisków, zawierających wiadomości, o których mowa w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, oraz na sporządzanie z tych ksiąg i zapisków potrzebnych wyciągow.

Materiał, uzyskany w powyższy sposób, władze skarbowe winny zużytkować z całkowitem zachowaniem tajemnicy handlowej.

Art. 48. Lustracji (art. 40 i 41) dokonywa się w obecności przedsiębiorcy względnie jego zastępcy, a w razie ich nieobecności — wobec powołanej na świadka osoby postronnej.

Lustracje przeprowadza się w godzinach, wyznaczonych do prowadzenia handlu i przemysłu, a jej dokonywanie nie powinno przeszkadzać prowadzeniu handlu, względnie pracy w zakładach przemysłowych.

O dokonaniu lustracji czyni się wzmiankę na świadectwie przemysłowym, względnie na karcie rejestracyjnej.

Art. 49. W razie dokonywania lustracji przedsiębiorstw, prowadzonych w obrębie stacji kolejowych, portów państwowych lub zabudowań wojskowych, należy przed przystąpieniem do lustracji porozumieć się z właściwą władzą kolejową, portową, względnie wojskową, której przysługuje prawo wyznaczania ze swej strony przedstawiciela.

Art. 50. Przedsiębiorca jest obowiązany okazać urzędnikom, dokonywającym lustracji, księgi handlowe, tudzież wszelkie inne zapiski, posiadające znaczenie dla określenia obrotu przedsiębiorstwa w myśl przepisów art. 5, celem przejrzania takowych.

Art. 51. Jeśli przy dokonywaniu lustracji stwierdzone będzie naruszenie artykułów 97 do 102 niniej-

szej ustawy, to należy sporządzić protokół, w tymże wyszczególnić, na czym polega przekroczenie i jakie okoliczności to przekroczenie stwierdzają.

Protokół przedstawia się przedsiębiorcy, który ma prawo bądź niezwłocznie, bądź w ciągu najbliższych 8-miu dni złożyć do protokołu swoje wyjaśnienia.

ROZDZIAŁ IV.

Postępowanie przy obliczaniu i uiszczaniu podatku.

Art. 52. Po upływie każdego roku kalendarzowego w terminie, oznaczonym w art. 55, należy złożyć władzom, wymienionym w art. 54, pisemne zeznanie o obrocie według ustanowionego wzoru, a to odrębnie:

1) co do każdego oddzielnego zakładu, względnie przedsiębiorstwa handlowego, zaliczonego w taryfie (art. 23) do kategorii I i II przedsiębiorstw handlowych;

2) co do każdego oddzielnego zakładu, względnie przedsiębiorstwa przemysłowego, zaliczonego w taryfie do pierwszych pięciu kategorii przedsiębiorstw przemysłowych;

3) co do każdego zajęcia przemysłowego, zaliczonego w taryfie (zał. do art. 23) do kategorii I i II a) i b) zajęć przemysłowych;

4) co do każdego samodzielnego wolnego zajęcia zawodowego (art. 9).

Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, należące do kategorii niższych, niż wskazane w p. 1) i 2) niniejszego artykułu, mogą także składać zeznania o obrocie i w takim razie korzystają z uprawnienia, przysługującego płatnikom podatku przemysłowego z mocy ust. 3) art. 76.

Art. 53. W zeznaniu o obrocie (art. 52) winny być podane:

1) imię i nazwisko przedsiębiorcy, względnie osoby, wykonywającej zajęcie przemysłowe lub samodzielne wolne zajęcie zawodowe, albo nazwa lub firma przedsiębiorcy;

2) miejsce zamieszkania (dokładny adres) przedsiębiorcy;

3) rodzaj zakładu, względnie przedsiębiorstwa lub zajęcia;

4) miejsce wykonywania przedsiębiorstwa lub zajęcia;

5) ilość i bliższe oznaczenie oddzielnych składów;

6) ogólna suma obrotu (art. 5), osiągniętego w ciągu ubiegłego roku, w zeznaniach zaś przedsiębiorstw, wymienionych w p. 1) i 2) art. 52, a prowadzących prawidłowe księgi handlowe, oraz przedsiębiorstw, wymienionych w ust. 2 art. 54, odrębnie sumy obrotu, osiągniętego w każdym poszczególnym miesiącu kalendarzowym ubiegłego roku;

7) oświadczenie, czy prowadzone są księgi handlowe i czy na poparcie wykazanej sumy obrotu płatnik gotów jest przedstawić władzy skarbowej księgi handlowe;

8) zapewnienie, że wszystkie przytoczone w zeznaniu dane oznajmiono według najlepszej wiedzy i sumienia;

9) własnoręczny podpis osoby, składającej zeznanie.

Jeżeli przedsiębiorstwo przemysłowe, względnie handlowe, przekazuje częściowo lub w całości swe wytwory lub towary do innych zakładów przemysłowych, względnie handlowych, utrzymywanych we własnym zarządzie i na własny rachunek, to w zeznaniu o obrocie należy wykazać tylko sumę obrotu, bezpośrednio osiągniętego (p. 1) i 7) art. 5), z jednoczesnym podaniem, do jakich mianowicie zakładów i w jakich ilościach przekazano resztę wytworów, względnie towarów.

Art. 54. Zeznania o obrocie winny być składane właściwym władzom podatkowym I instancji (art. 27).

Spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i inne przedsiębiorstwa, które na zasadzie swych statutów lub specjalnych przepisów są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia właściwym organom, winny składać zeznania o obrotach wszystkich należących do nich zakładów, lecz każdego oddzielnie, temu urzędowi skarbowemu podatków i opłat skarbowych, względnie tej izbie skarbowej (art. 57 ust. 2), w której okręgu znajduje się siedziba zarządu spółki, względnie przedsiębiorstwa.

Art. 55. Zeznania o obrocie za każdy rok kalendarzowy (art. 53) należy składać w terminie do 15 lutego roku następnego.

Zaliczki na podatek od obrotu.

Art. 56. Przedsiębiorstwa, wymienione w p. 1) i 2) art. 52, a prowadzące prawidłowe księgi handlowe, oraz przedsiębiorstwa, wymienione w ust. 2 art. 54, winny po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, najpóźniej do dnia 15 następnego miesiąca wpłacić do kasy skarbowej zaliczkę na podatek przemysłowy (art. 7) w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w ubiegłym miesiącu.

Inni płatnicy winni najpóźniej do dnia 15 miesiąca po upływie każdego kwartału kalendarzowego wpłacić do kasy skarbowej zaliczkę na podatek w wysokości co najmniej jednej piątej kwoty podatku, wymierzonego za ubiegły rok kalendarzowy. Zaliczka ta za pierwszy kwartał każdego roku jest płatna w terminie do 15 maja. Płatnicy ci jednak mogą wpłacać tę zaliczkę także w terminach miesięcznych w wysokości jednej piętnastej części podatku, wymierzonego za ubiegły rok kalendarzowy.

Dowody wpłat, zarówno miesięcznych, jak i kwartalnych, należy w oryginałach lub odpisach dołączyć do zeznania, składanego w terminie, oznaczonym w art. 55.

Przedsiębiorstwa nowopowstałe są obowiązane do kwartalnych wpłat na podstawie rzeczywistego obrotu.

Od niewpłaconych w terminie kwot zaliczek pobierane będą kary za zwłokę, jak od zaległości podatkowych.

Organa obliczające podatek.

Art. 57. Sprawdzanie i ustalanie obrotów, podlegających opodatkowaniu, i obliczanie podatku

przemysłowego, przypadającego w myśl artykułów 4—6, należy w pierwszej instancji do komisji szacunkowych, a w drugiej zaś instancji — do komisji odwoławczych.

Dla przedsiębiorstw, wymienionych w ust. 2 art. 54, pierwszą instancją jest właściwy urząd skarbowy podatków i opłat skarbowych, drugą zaś izba skarbową, z wyjątkiem spółek akcyjnych, dla których pierwszą instancją jest właściwa izba skarbową, drugą zaś Ministerstwo Skarbu.

Art. 58. Ilość komisji szacunkowych do spraw podatku przemysłowego i miejsce ich urzędowania określa Minister Skarbu w drodze rozporządzenia.

Art. 59. Komisja szacunkowa składa się z przewodniczącego, którym jest z urzędu naczelnik władzy podatkowej I instancji lub jego zastępca, z wyznaczonego przez dyrektora izby skarbowej przedstawiciela właściwego urzędu podatków pośrednich, tudzież z 8 do 12 członków i tyluż zastępców z grona płatników podatku od obrotu.

Połowę członków i zastępców komisji mianuje dyrektor właściwej izby skarbowej na wniosek naczelnika władzy podatkowej I instancji, drugą zaś połowę mianuje tenże dyrektor z listy kandydatów, przedstawionej przez izbę handlową i przemysłową, izbę rękodzielniczą, względnie przez zawodowe organizacje gospodarcze.

Lista kandydatów powinna zawierać trzykrotnie większą liczbę nazwisk, niż liczba członków komisji.

Mianowania przeprowadza się w ten sposób, aby w skład komisji każdego okręgu wchodził płatnicy podatku od obrotu, należycie obznajomieni ze stosunkami tegoż okręgu.

Art. 60. Komisje odwoławcze do spraw podatku przemysłowego istnieją przy każdej izbie skarbowej i składają się z przewodniczącego, którym jest z urzędu dyrektor izby skarbowej lub jego zastępca, z dwóch urzędników izby skarbowej i tyluż zastępców, mianowanych przez Ministra Skarbu na wniosek dyrektora izby skarbowej, tudzież z 8 do 12 członków i tyluż zastępców, powołanych z grona płatników podatku przemysłowego.

Połowę członków i zastępców komisji mianuje Minister Skarbu na wniosek dyrektora izby skarbowej, drugą zaś połowę mianuje tenże Minister z listy kandydatów, przedstawionej przez izbę handlową i przemysłową, izbę rękodzielniczą, względnie przez zawodowe organizacje gospodarcze.

Lista kandydatów powinna zawierać trzykrotnie większą liczbę nazwisk, niż liczba członków komisji.

Ministrowi Skarbu przysługuje prawo utworzenia przy jednej izbie skarbowej kilku komisji odwoławczych.

Art. 61. Przy powoływaniu członków komisji szacunkowych i odwoławczych z grona płatników podatku od obrotu należy przestrzegać, aby w skład komisji wchodził przedstawiciele wielkiego, średniego i drobnego handlu i przemysłu, oraz samodzielnych wolnych zajęć zawodowych.

Art. 62. Członków komisji i ich zastępców powołuje się na okres czteroletni.

Po upływie każdego dwulecia ustępuje połowa członków i ich zastępców. Ustępujących po raz pierwszy wyznacza los. Ustępujący mogą być ponownie powołani.

Art. 63. Na członków komisji mogą być powoływani ci płatnicy podatku przemysłowego, którzy korzystają z pełni praw cywilnych i politycznych i nie byli prawomocnie skazani na karę za wykroczenia, przewidziane w art. 96, 105, 106 i 107.

Art. 64. Mandat członka komisji gaśnie, gdy jego posiadacz traci warunki, przewidziane w art. 63, gdy przestaje być płatnikiem podatku przemysłowego, gdy nie był obecny na trzech z rzędu posiedzeniach komisji i nieobecności nie usprawiedliwił.

Art. 65. Członkowie komisji odwoławczej i ich zastępcy nie mogą być równocześnie członkami komisji szacunkowej i ich zastępcami.

Art. 66. Jeżeli instytucje, powołane do przedstawiania kandydatów na członków i ich zastępców (art. 59 i 60), nie uczynią tego w wyznaczonym terminie, to brakujących członków i ich zastępców mianuje właściwa władza skarbową.

Art. 67. Przewodniczący zwołuje komisję, kieruje jej czynnościami, wykonywa jej uchwały i jest odpowiedzialny za należyte stosowanie obowiązujących przepisów.

Art. 68. O każdym posiedzeniu komisji przewodniczący zawiadamia pisemnie wszystkich członków komisji, przynajmniej na 5 dni przed terminem posiedzenia. W ten sposób zaprasza się w razie potrzeby zastępców.

Komisja jest zdolna do powzięcia uchwał, jeżeli prócz przewodniczącego lub jego zastępcy jest obecna przynajmniej połowa członków.

Jeżeli na pierwsze posiedzenie nie przybędzie zdolna do powzięcia uchwał ilość członków, wyznacza się drugie posiedzenie z zastrzeżeniem, że zapadłe na, niem uchwały będą prawomocne bez względu na ilość obecnych.

Art. 69. Członkowie komisji i ich zastępcy, o ile nie pozostają na służbie państwowej, składają przy obejmowaniu swych obowiązków uroczyste przyrzeczenie, iż obowiązki swe pełnić będą według najlepszej wiedzy i sumienia i zachowają w ścisłej tajemnicy wszystkie powzięte w komisji wiadomości o położeniu majątkowym płatników.

Obowiązek zachowania tajemnicy ciąży również na przewodniczącym, na jego zastępcy, jak również na członkach komisji, zostających na służbie państwowej.

Art. 70. Uchwały komisji zapadają zwykłą większością głosów obecnych członków. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Art. 71. Przewodniczący i członkowie komisji oraz ich zastępcy nie mogą uczestniczyć w posiedzeniach podczas obrad i uchwał, dotyczących opodatkowania przedsiębiorstw i zajęć, wykonywanych przez nich samych, przez ich małżonków, krewnych i powinowatych w linii wstępnej i zstępnej, albo

w bocznej do trzeciego stopnia, przez osoby, będące pod ich opieką lub kuratela, tudzież przez firmy, spółki i zrzeszenia, z którymi są w jakikolwiek sposób pośrednio lub bezpośrednio związani.

Art. 72. Z obrad i uchwał komisji spisuje się protokoły, które podpisują przewodniczący i przynajmniej trzech obecnych na posiedzeniu członków lub ich zastępców.

Art. 73. Członkom komisji, którzy nie są urzędnikami państwowymi, zwraca się koszty, spowodowane przybyciem na posiedzenie.

Blizsze przepisy w tym przedmiocie wyda Minister Skarbu w drodze rozporządzenia.

Sprawdzanie zeznań i ustalanie obrotów przez komisje szacunkowe.

Art. 74. Zeznania o obrocie, składane w myśl art. 52 do 54, sprawdza właściwa władza podatkowa I Instancji, posiłkując się przytem wszelkimi posiadanymi materiałami, a w szczególności danemi, zbraniami podczas lustracji przedsiębiorstw, i przygotowuje wnioski dla komisji.

Władza podatkowa I instancji przygotowuje również na podstawie posiadanych materiałów wnioski o obrotach tych przedsiębiorstw i zajęć, co do których nie złożono zeznań, wbrew art. 52, lub co do których nie istnieje ustawowy obowiązek składania zeznań.

Art. 75. Celem należytego sprawdzenia obrotów i przygotowania wniosków (art. 74) władze podatkowe I instancji oraz komisje szacunkowe mają prawo:

1) żądać od przedsiębiorców przedstawienia w oznaczonych terminach pisemnych lub ustnych wyjaśnień co do obrotów, jako też ksiąg handlowych, o ile takowe są prowadzone, wszelkich dokumentów i załączników lub uwierzytelnionych wyciągów z tych ksiąg;

2) zbierać informacje od osób, obznajomionych z faktycznymi stosunkami, i powoływać biegłych do badania ksiąg, zapisków oraz stosunków faktycznych, mlarodajnych dla wymiaru podatków, z listy kandydatów, przedstawionych przez organizacje lub zrzeszenia przemysłowo-handlowe oraz związki zawodowe.

Jeżeli przedstawienie ksiąg w myśl p. 1) niniejszego artykułu nastrecza trudności, to na prośbę płatnika badanie ksiąg może się odbyć w jego zakładzie.

Art. 76. Wnioski, przygotowane w myśl art. 74 i 75, składa naczelnik władzy podatkowej I instancji, jako przewodniczący komisji szacunkowej, pod jej obrady.

Komisja ustala obroty oraz przypadający podatek. W razie potrzeby komisja ma prawo powołać na swe posiedzenie rzeczoznawców, którzy przed przystąpieniem do swej czynności mają złożyć przrzeczenie w myśl art. 69.

Jeżeli na poparcie wykazanego w zeznaniu obrotu płatnik wyraził gotowość przedstawienia ksiąg handlowych wraz z dokumentami i rachunkami, to

władza podatkowa, względnie komisja szacunkowa, nie może ustalić obrotu odmiennie od zeznań, o ile księgi nie zostały uznane przez komisję za nieprawidłowe lub za nierzetelne. Przy badaniu ksiąg ma prawo być obecny płatnik lub jego zastępca.

Nieprzyjęcie obrotu, wykazanego w księgach, winno być protokółarnie stwierdzone i uzasadnione. Odpis tego uzasadnienia doręcza się płatnikowi.

Minister Skarbu jest władny do pobierania podatków od drobnych przedsiębiorstw na podstawie przeciętnych norm obrotu, ustalonych dla poszczególnych gależy drobnych przedsiębiorstw, bez ustalania sum obrotu w każdym poszczególnym wypadku, oraz do podziału ryczałtowych kwot podatku pomiędzy poszczególne drobne przedsiębiorstwa.

Podział ryczałtowych kwot ustalają komisje szacunkowe na rok kalendarzowy zgóry po zasięgnięciu opinii organizacji i zrzeszeń zawodowych.

Art. 77. O kwotach ustalonych obrotów i przypadającego do uiszczenia podatku należy zawładoać płatnika przez doręczenie mu nakazu płatniczego.

W nakazach tych należy również wskazać termin i tryb wnoszenia odwołań.

Art. 78. Prace komisji winny być prowadzone w ten sposób, aby nakazy płatnicze były rozesłane najpóźniej do dnia 15 kwietnia roku, bezpośrednio następującego po roku podatkowym.

W razie rozesłania nakazów płatniczych po 15 kwietnia, terminy, oznaczone w art. 81 i 85, będą odpowiednio przedłużone, co zaznaczone być winno w obwieszczeniach, przewidzianych w art. 79.

Art. 79. Równocześnie z rozesłaniem nakazów płatniczych (art. 77) przewodniczący komisji zawiadamia płatników zapomocą publicznego obwieszczenia o dniu rozesłania nakazów płatniczych, o terminach płacenia podatków (art. 81) i o trybie wnoszenia odwołań (art. 85 i 86).

Obwieszczenie to należy wywiesić w lokalu władzy podatkowej, rozplakatować najpóźniej w terminie oznaczonym w art. 78, oraz ewentualnie zamieścić w dziennikach miejscowych.

Art. 80. Przewodniczący komisji sporządza w dwóch egzemplarzach imienne listy płatników według gmin, względnie dzielnic miejskich, z oznaczeniem kwot ustalonego obrotu i przypadającego podatku. Tak sporządzone listy wywiesza się w pomieszczeniu władzy podatkowej I instancji i przesyła się do urzędów gminnych (magistratów) celem wyłożenia na przeciąg 4-ch tygodni w miejscu dostępnym dla publiczności.

Niezależnie od rozesłania nakazów płatniczych władze podatkowe I instancji są obowiązane do udzielania zgłaszającym się płatnikom informacji o kwotach ustalonych obrotów i przypadającego do uiszczenia podatku.

Termin uiszczenia podatku, obliczonego przez komisje szacunkowe.

Art. 81. Podatek przemysłowy należy płacić do 15 maja roku, bezpośrednio następującego po roku podatkowym.

Sprawdzanie zeznań i ustalanie obrotów przez władze skarbowe oraz termin uiszczenia obliczonego przez nie podatku.

Art. 82. Postanowienia artykułów 74, 75, 76 i 77 mają analogiczne zastosowanie także przy sprawdzaniu zeznań, ustalaniu obrotu i obliczaniu podatku przedsiębiorstw, wymienionych w ustępie drugim art. 54, przez władze skarbowe.

Art. 83. Obliczony przez władzę skarbową (art. 82) podatek przemysłowy winien być wpłacony w ciągu 14 dni, licząc od dnia następnego po doręczeniu zawiadomienia.

Dodatkowe wymiary.

Art. 84. Od przedsiębiorstw i zajęć, podlegających podatkowi przemysłowemu, a z jakichkolwiek bądź powodów wcale nie pociągniętych do opodatkowania, w terminach, oznaczonych w niniejszej ustawie, wymierza się podatek dodatkowy. Może być również w ciągu lat pięciu dodatkowo wymierzony podatek, jeśli na skutek później ujawnionych konkretnych okoliczności pierwotny wymiar okaże się za niski.

W tych wypadkach władza podatkowa zawiadamia płatnika o wymiarze indywidualnie, a podatek powinien być uiszczony w terminie, wskazanym w art. 83.

Odwołania i sprzeciwy.

Art. 85. Od ustalonych sum obrotów i obliczonych kwot podatku, mogą być wnoszone odwołania w następujących terminach:

1) przez płatników, o których mowa w art. 54 ustęp drugi i w art. 84, w ciągu dni czternastu, licząc od dnia następnego po doręczeniu zawiadomienia;

2) przez wszystkich innych płatników najpóźniej do dnia 15 maja roku, bezpośrednio następującego po roku podatkowym.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku w przepisany terminie.

Spóźnione odwołania przewodniczący komisji szacunkowej, względnie władza skarbową (art. 82), pozostawia bez rozpatrzenia.

Art. 86. Prawo wniesienia odwołania nie przysługuje temu płatnikowi, który bez udowodnienia ważnej a nieuchronnej przyczyny wbrew przepisom art. 52, 54 i 55 bądź wcale nie złożył zeznania o obrocie, bądź złożył je po terminie.

O zaistnieniu ważnej a nieuchronnej przyczyny rozstrzyga władza, powołana do rozstrzygnięcia odwołania.

Odwołanie takiego płatnika, nie podlega rozpoznaniu, o czym należy go zawiadomić.

Art. 87. Przewodniczącemu komisji szacunkowej służy prawo zgłoszenia sprzeciwu przeciw uchwałom komisji szacunkowej w terminie 7-dniowym od dnia następnego po powzięciu uchwały.

Odpis sprzeciwu należy równocześnie przesłać płatnikowi, któremu przysługuje prawo do wniesienia

odpowiedzi w terminie do dnia 7, licząc od dnia następnego po doręczeniu odpisu.

Sprzeciw przewodniczącego winien być przesłany komisji odwoławczej w ciągu dni 14 od dnia doręczenia odpisu wraz z ewentualną odpowiedzią płatnika.

Wniesienie sprzeciwu nie wstrzymuje wykonania uchwał komisji szacunkowej.

Art. 88. Przewodniczący komisji szacunkowej, względnie władza skarbową (art. 54 i 82), bada konkretne zarzuty odwołania, przeprowadza w razie potrzeby uzupełniające dochodzenia i akta sprawy z wnioskiem komisji szacunkowej, względnie z własnym wnioskiem, przesyła komisji odwoławczej — najpóźniej w terminie 30-dniowym od dnia otrzymania odwołania.

Art. 89. Komisja odwoławcza, względnie władza skarbową, stanowiąca drugą instancję (art. 57 ust. 2), jest właściwa do rozstrzygnięcia w drugiej i ostatniej instancji odwołań i sprzeciwów.

Przy rozpatrywaniu odwołań i sprzeciwów, komisja odwoławcza i jej przewodniczący korzystają z tych samych praw, jakie służą komisji szacunkowej i jej przewodniczącemu.

Księgi handlowe i inne zapiski, dotyczące obrotu, mogą być jednak rozpatrywane w drugiej instancji tylko w tym wypadku, gdy płatnik powołał się na nie w zeznaniu o obrocie i oświadczył gotowość przedstawienia ich (art. 53, p. 7).

Komisja odwoławcza, względnie władza skarbową (art. 57 ust. 2), winna jest rozstrzygnąć odwołanie najpóźniej w terminie 6-ciu miesięcy, od dnia odwołania. Jeżeli jednak przed upływem tego terminu zażądano od płatnika dodatkowych wyjaśnień, termin ten przedłuża się o dalsze 3 miesiące.

Art. 90. O ile płatnik, lub jego pomocnik wyraził w odwołaniu życzenie złożenia ustnych wyjaśnień, należy go zawiadomić o terminie wyznaczonym do rozpatrzenia odwołania, przynajmniej na 8 dni przed posiedzeniem komisji.

Art. 91. Przy rozstrzygnięciu odwołań i sprzeciwów instancja odwoławcza nie jest związana ani uchwałą I instancji, ani wnioskiem przewodniczącego komisji szacunkowej (art. 88), i zależnie od stanu faktycznego i prawnego zatwierdza lub zmienia zażarżoną uchwałę.

Jeżeli jednak instancja odwoławcza, załatwiająca jednostronne odwołanie płatnika, przyjdzie do przekonania, że podatek wymierzono w kwocie za niskiej, to orzeka odrzucenie odwołania i zwraca sprawę I instancji celem uzupełnienia postępowania wymiarowego.

Zapadłe decyzje instancji odwoławczej wraz z aktami spraw przesyła się przewodniczącemu komisji szacunkowej, względnie władzy skarbowej, celem zawiadomienia płatników i poczynienia ewentualnych zmian w księdze bierczej.

Od decyzji instancji odwoławczej przysługuje tak płatnikom, jak i przewodniczącemu komisji odwoławczej prawo wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego w myśl ustawy z dnia 3 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. R. № 67 poz. 600).

ROZDZIAŁ V.

Zaległości, zwroty i ulgi.

Art. 92. Państwowy podatek przemysłowy korzysta z ustawowego pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku ruchomego, należącego do przedsiębiorstwa, obłożonego tym podatkiem.

Art. 93. Nadmiernie lub niewłaściwie wpłacone kwoty podatku przemysłowego (art. 6) podlegają zwrotowi na podstawie zarządzeń izb skarbowych.

Zwrot winien nastąpić najpóźniej w ciągu sześćdziesięciu dni od daty wniesienia podania.

Izby skarbowe są również władne umarzać należności podatku przemysłowego z tytułu decyzji komisji odwoławczych (art. 91), jako też z tytułu bezwzględnej nieściągalności.

Art. 94. W wyjątkowych wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, gdyby uiszczenie podatku mogło narazić egzystencję gospodarczą płatnika, służy Ministrowi Skarbu prawo odraczania, rozkładania na raty, jako też częściowego lub całkowitego umarzenia zaległych kwot podatku przemysłowego, wreszcie darowania skutków niedotrzymania wszelkich przewidzianych w ustawie niniejszej terminów.

Ministrowi Skarbu służy prawo przeniesienia powyższych uprawnień na izby skarbowe.

Ministrowi Skarbu, w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, w wypadkach stwierdzonej potrzeby gospodarczej, służy prawo:

1) zniżania, względnie zawieszania podatku, przypadającego od transakcyj eksportowych co do surowców krajowych w wypadkach, w których pobór tego podatku okazałby się istotną przeszkodą dla rozwoju eksportu;

2) udzielania przedsiębiorstwom przemysłowym, eksportującym wyroby własne, względnie organizacjom eksportowym tych przedsiębiorstw, bonifikacji podatku uiszczanego od obrotów, pochodzących z dostawy części składowych oraz materiałów pomocniczych i innych, użytych do wytworzenia wywiezionych zagranicę towarów.

Wysokość bonifikacji w procentowym stosunku do ceny fakturowej dla poszczególnych rodzajów towarów określi rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu;

3) zniżania podatku od obrotów ze sprzedaży na rachunek firm, nieopłacających podatku przemysłowego (art. 5 p. 5, ustęp ostatni).

Art. 95. Spółdzielnie, działające na zasadzie ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. № 111 poz. 733), należące do związków rewizyjnych, w rozumieniu art. 68 i 70 tejże ustawy, korzystają z następujących ulg:

1) jeżeli statutowo i faktycznie działają wśród swych członków, lub jeżeli rozszerzają wprawdzie działalność swoją i na osoby nie będące członkami, ale przelewają przypadające od nieczłonków nadpłaty i zwroty w całości do funduszy, nie podlegających według statutu podziałowi między członków:

a) zwalnia się od podatku przemysłowego spółdzielnie mieszkaniowe dla budowy nowych domów oraz spółdzielcze instytucje drobnego kredytu;

b) w spółdzielniach, prowadzących handel towarowy lub przedsiębiorstwa przemysłowe, za obrót przyjmuje się jedną czwartą część sum, określonych w art. 5, punktach 1, 7 i 8.

Warunek należenia do związku rewizyjnego nie dotyczy spółdzielni, zorganizowanych w myśl art. 70 wyżej powołanej ustawy o spółdzielniach, a posiadających przyznane im przez Radę spółdzielczą prawo rewizji;

2) w innych spółdzielniach za obrót przyjmuje się połowę sum, określonych w art. 5, punktach 1, 2, 7 i 8;

3) upoważnia się Ministra Skarbu do zezwalania związkom rewizyjnym, wymienionym w art. 68 i 70 powołanej ustawy o spółdzielniach, na składanie deklaracji, zeznań o obrocie w imieniu spółdzielni, do tych związków należącej, oraz na uiszczanie podatku przemysłowego, przypadającego od spółdzielni związkowych.

Z ulg powyższych korzystają również spółdzielnie, względem których nie upłynęły jeszcze terminy, przepisane dla uzgodnienia statutu z obowiązującą ustawą o spółdzielniach w myśl przepisów art. 117 tejże ustawy.

Skiepy kółek rolniczych, należące do wymienionych wyżej związków rewizyjnych, a prowadzone we wsiach na własny rachunek i we własnym zarządzie tych kółek, korzystają z ulg, w myśl p. 1) lit. b) niniejszego artykułu.

Do centralnej kasy spółek rolniczych (dekret Naczelnika Państwa z dnia 8 lutego 1919 r. Dz. Pr. P. P. № 15, poz. 212/213) mają zastosowanie ulgi, przewidziane w p. 2) niniejszego artykułu.

ROZDZIAŁ VI.

Postanowienia karne.

Przepisy materialne.

Art. 96. Kto osób delegowanych do lustracji przedsiębiorstw (art. 40) nie dopuści do wykonania czynności, z lustracją związanych (art. 42, 44 i 47), lub przeszkodzi wykonaniu tych czynności, będzie karany, o ile czyn tego rodzaju nie podlega karze surowszej w myśl istniejących przepisów, pozbawieniem wolności do trzech miesięcy, lub karą pieniężną do 1.000 złotych.

Art. 97. Kto osobom, dokonywającym lustracji (art. 40), nie okaże prowadzonych w przedsiębiorstwie ksiąg lub innych zapisków, wymienionych w art. 50, ulegnie karze pieniężnej od 50 do 500 złotych.

Art. 98. Kto prowadzi przedsiębiorstwo lub wykonywa zajęcie, nie nabywszy świadectwa przemysłowego, ulegnie karze pieniężnej od 3—30-krotnej kwoty, nie uiszczonyj za świadectwo. Kto prowadzi przedsiębiorstwo lub wykonywa zajęcie, nie nabywszy należytego świadectwa przemysłowego, względnie utrzymuje skład bez karty rejestracyjnej, ulegnie karze pieniężnej do wysokości 3-krotnej kwoty, stano-

więcej różnicę między ceną właściwego a posiadanego świadectwa przemysłowego, względnie stanowiącej należną opłatę za kartę rejestracyjną.

Kara nie zwalnia od obowiązku nabycia właściwego świadectwa przemysłowego, względnie karty rejestracyjnej.

Art. 99. Kto nie umieści w przedsiębiorstwie lub składzie na miejscu widocznym (art. 38) świadectwa przemysłowego względnie karty rejestracyjnej, albo nie okaże osobom, dokonywającym lustracji, świadectwa przemysłowego na handel wędrowny (obnośny, rozwożny) — ulegnie karze pieniężnej od 5 do 100 złotych.

Art. 100. Kto nie zaopatrzy zakładu handlowego lub przemysłowego oraz oddzielnego składu w szyld (art. 43), ulegnie karze pieniężnej od 5 do 100 złotych.

Art. 101. Kto nie przedstawi świadectwa przemysłowego, względnie karty rejestracyjnej, celem uzyskania adnotacji, przewidzianej w art. 36, ulegnie karze pieniężnej od 5 do 100 złotych.

W razie zmiany w osobie przedsiębiorcy karze tej podlega zarówno poprzedni, jak i nowy właściciel przedsiębiorstwa.

Art. 102. Kto w razie zagubienia świadectwa przemysłowego nie złoży w ciągu dwóch tygodni, licząc od dnia stwierdzenia faktu zagubienia świadectwa, prośby o wydanie duplikatu (art. 39), ulegnie karze pieniężnej od 5 do 50 złotych.

Art. 103. Kto nie złoży zeznania o obrocie (art. 52, 53 i 54) w terminie, oznaczonym w art. 55, lub kto wbrew postanowieniom art. 53 przedstawi w zeznaniu o obrocie niezupełne dane, ulegnie karze pieniężnej od 50 do 500 złotych.

Art. 104. Kto mimo wezwania władzy podatkowej (art. 75 p. 1) w wyznaczonym przez nią terminie nie udzieli wyjaśnień co do obrotu, albo nie przedstawi prowadzonych ksiąg handlowych lub wierzytelnych z nich wyciągów, ulegnie karze pieniężnej od 10 do 500 złotych.

Art. 105. Kto w celu uchylenia od ustawowej powinności podatkowej siebie lub osoby, przez siebie zastępowanej, świadomie poda w zeznaniu o obrocie (art. 52 i 53), względnie w wyjaśnieniu, złożonym w myśl przepisów art. 75 p. 1), nieprawdziwe wiadomości, które mogą się przyczynić do udaremnienia wymiaru, albo do uszczuplenia ustawowo należącego się podatku, niezależnie od obowiązku uiszczenia należności podatkowej, ulegnie karze pieniężnej od dwukrotnej do dwudziestokrotnej sumy uszczuplonego, względnie narażonego na zmniejszenie lub uszczuplenie podatku, a w razie okoliczności obciążających — nadto karze pozbawienia wolności do trzech miesięcy.

Art. 106. Kto w celu uszczuplenia dochodu skarbowego prowadzi nierzetelnie księgi handlowe, ulegnie karze pieniężnej od dwukrotnej do dwudziestokrotnej sumy uszczuplonego, względnie narażonego na uszczuplenie lub zmniejszenie podatku, ponadto w razie okoliczności obciążających — karze pozbawienia wolności do 6 miesięcy.

Tej samej karze ulegają osoby, które świadomie z polecenia innych lub dla innych prowadzą nierzetelnie rachunkowość, o której mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu.

Art. 107. Członkowie komisji do spraw podatku przemysłowego, ich zastępcy, jako też rzeczoznawcy, powoływani na posiedzenia komisji (art. 76) winni ujawnienia wiadomości, o których mowa w art. 69, ulegną karze pieniężnej do 1.000 złotych, o ile w myśl istniejących przepisów nie podlegają surowszym postanowieniom karnym.

Jeżeli wykroczenia dokonano w celu zaszkodzenia kredytowi lub czci osoby, której dotyczy wiadomość ujawniona, winny ulegnie nadto karze pozbawienia wolności na czas do 6 miesięcy.

Art. 108. Winni kilku wykroczeń przeciwko przepisom niniejszej ustawy podlegają karze pieniężnej za każde z tych wykroczeń z osobna; co do kary pozbawienia wolności należy stosować odnośne przepisy ustaw karnych powszechnych.

Przepisy formalne.

Art. 109. Wszczywanie spraw o przekroczenia przepisów niniejszej ustawy należy bez naruszenia kompetencji innych właściwych organów do tej władzy podatkowej, względnie do tej komisji do spraw podatku przemysłowego, która ujawniła odnośne przekroczenia.

Art. 110. Orzecznictwo co do naruszeń niniejszej ustawy, zagrożonych karą pieniężną z mocy art. 97 do 102, należy do naczelników władz podatkowych I instancji (art. 40), a co do naruszeń, zagrożonych karą pieniężną z mocy art. 103 i 104, do komisji szacunkowych, względnie do władz skarbowych (art. 57).

Orzecznictwo w sprawach o przestępstwa, zagrożone choćby obok innej kary karą pozbawienia wolności (art. 96, 105, 106 i 107), należy do powszechnych sądów karnych (powiatowych, pokoju).

Art. 111. Wydanie orzeczeń, skazujących na karę pieniężną z art. 97 do 102, powinno poprzedzać protokółarne stwierdzenie istoty karygodnego czynu (art. 51).

Art. 112. Władza podatkowa I instancji po sporządzeniu protokołu stwierdzającego przekroczenie, zagrożone karą pieniężną z art. 98, zarządza zamknięcie zakładu handlowego, względnie przemysłowego, prowadzonego bez świadectwa, o ile w ciągu dni 14 po sporządzeniu protokołu świadectwo nie zostanie nabyte.

Art. 113. O orzeczeniach karnych (art. 110 ust. 1) władza orzekająca zawiadamia obwinionego pisemnie.

Obwinionemu przysługuje prawo wniesienia na ręce władzy, która orzeczenie wydała, odwołania w terminie 14-dniowym, licząc od dnia następnego po doręczeniu mu zawiadomienia, do władzy administracyjno-skarbowej II instancji, albo też żądania rozpatrzenia sprawy przez sąd.

W pierwszym wypadku rozstrzygnięcie należy:

- a) do właściwej izby skarbowej, o ile chodzi o orzeczenie, wydane na podstawie art. 97 i 99 do 102;
- b) do komisji odwoławczej, względnie władzy skarbowej, o ile chodzi o orzeczenie, wydane na podstawie art. 93, 103 i 104.

W drugim wypadku właściwy sąd (powiatowy, pokoju), przeprowadza postępowanie w trybie, przepisany dla spraw wszczętych w drodze sądowej. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy postępowania karnego z dnia 1 lutego 1877 r. właściwe są sądy powiatowe, przyczem stosuje się przepisy §§ 459—469 ust. o post. karnem.

Obwiniony, który wybierze drogę odwołania do władz skarbowych, traci drogę odwołania do sądu.

Odwołania do władz skarbowych i do sądu nie wstrzymują wykonania kary, z wyjątkiem pozbawienia wolności, oraz z wyjątkiem kary pieniężnej, przewidzianej w art. 98. Ta ostatnia kara jest ściągalna po wydaniu orzeczenia przez władzę skarbową II instancji lub, o ile płatnik odwoła się do sądu, po zapadnięciu wyroku sądu I instancji.

Orzeczenia władz administracyjno-skarbowych II instancji są ostateczne.

Art. 114. Przez karę pozbawienia wolności, o której mowa w art. 95, 105, 106 i 107, rozumieć należy areszt (art. 21 ros. k. k. z roku 1903, § 18 niem. u. k. z r. 1871, § 244 austr. u. k. z r. 1852), o ile orzeczono karę, nie przenoszącą sześciu tygodni pozbawienia wolności, zresztą zaś na obszarze mocy obowiązującej ros. k. k. z r. 1903 i niem. u. k. z r. 1871 więzienie (art. 3, ustęp 3 przep. przech. do ros. kod. kar. z 7 sierpnia 1917 r. i § 16 niem. u. k. z r. 1871), na obszarze zaś mocy obowiązującej austr. u. k. z r. 1852—ścisły areszt (§ 245 austr. u. k. z r. 1852).

Na obszarze mocy obowiązującej austr. u. k. można zawsze wnieść odwołania z powodu orzeczenia o karze.

Art. 115. Kary pieniężne, orzeczone przez sądy, w razie niemożności ich ściągnięcia, ulegają zamianie na kary pozbawienia wolności, stosownie do ogólnych przepisów dzielnicowych ustaw karnych, jednak nie wyżej sześciu miesięcy.

Art. 116. Odpowiedzialność za przestępstwa z art. 96 do 104 gaśnie po upływie 2 lat, a z art. 105—107 po upływie 3 lat, licząc od dnia popełnienia czynu przestępnego.

Karygodność czynu, wymienionego w art. 105, gaśnie, gdy winny sprostuje lub uzupełni swe zeznanie lub wyjaśnienie wobec właściwej władzy skarbowej, zanim władza skarbowa otrzyma wiadomość o przestępstwie.

Art. 117. Kary pieniężne, nałożone za przekroczenia postanowień niniejszej ustawy w drodze administracyjno-skarbowej, winny być uiszczone w terminie 3-ch tygodniowym, licząc od dnia następnego, po doręczeniu orzeczenia karnego (art. 113).

Kary, niewpłacone w terminie, wskazanym w ust. 1 niniejszego artykułu, uważa się za zaległość.

Art. 118. Kary pieniężne, nałożone za naruszenie przepisów niniejszej ustawy, wpływają na rzecz Skarbu i mogą być zabezpieczone na majątku obwinionego przez władze podatkowe nawet przed wydaniem orzeczenia karnego.

Za kary pieniężne, nałożone na pełnomocnika płatnika, odpowiada płatnik posiłkowo.

Środki odwoławcze przysługują płatnikowi na równi z obwinionym.

ROZDZIAŁ VII.

Opodatkowanie handlu i przemysłu na rzecz związków samorządowych i innych korporacyj.

Art. 119. Związkom komunalnym przysługuje prawo opodatkowania na potrzeby samorządu przedmiotów, podlegających państwowemu podatkowi przemysłowemu, tylko w postaci dodatku do tego podatku:

- a) o ile chodzi o przedsiębiorstwa i zajęcia, podlegające państwowemu podatkowi od obrotu,—do wysokości jednej czwartej części tego podatku;
- b) nadto od wszystkich przedsiębiorstw i zajęć—do wysokości 30% każdorazem przez Państwo pobieranej ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

Art. 120. Na rzecz izb handlowych i przemysłowych, izb rzemieślniczych, związków stowarzyszeń przemysłowych i rękodzielniczych, spełniających funkcje izb handlowo-przemysłowych lub rękodzielniczych, wreszcie szkół zawodowych, mających prawo publiczności, a utrzymywanych tak przez publiczne, jak i przez inne związki i stowarzyszenia kupców, przemysłowców i rzemieślników, oraz przez nieobliczone na zysk stowarzyszenia, instytucje i fundacje, utworzone specjalnie dla utrzymywania uczelni zawodowych, wreszcie na rzecz burs terminatorskich, patronatów dla młodzieży rękodzielniczej i przemysłowej, oraz zawodowych kursów przemysłowych dokształcających ma być opodatkowany handel i przemysł oraz zajęcia przemysłowe:

- a) na rzecz izb handlowych i przemysłowych, izb rzemieślniczych i instytucji zastępczych—do wysokości, nie przekraczającej 15% ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, nabywanych w okręgu izby lub instytucji zastępczej;
- b) na rzecz szkół zawodowych—do wysokości, nie przekraczającej 25% tychże świadectw i kart.

W granicach wyżej zakreślonych niezbędną wysokość obciążenia na rzecz izb handlowych, tudzież izb rzemieślniczych określa corocznie Minister Przemysłu i Handlu na podstawie budżetów tych izb, wysokość zaś obciążenia na rzecz szkół zawodowych i innych instytucji, wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz podział tych sum ustala corocznie na podstawie budżetu tychże szkół i instytucji Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Przemysłu i Handlu, którzy swe uprawnienia pod tym

względem mogą przelać na dyrektorów izb skarbowych, względnie kuratorów okręgów szkolnych.

Podział winien być w ten sposób dokonany, by wpływy, zebrane w okręgu danej izby skarbowej, były w tymże okręgu użyte, z potrąceniem jednak 20% tych sum na pokrycie potrzeb wyższych uczelni zawodowych o charakterze społecznym.

ROZDZIAŁ VIII.

Przepisy końcowe.

Art. 121. Minister Skarbu może uwolnić od podatku przemysłowego te przedsiębiorstwa, których bezpośrednio zadaniem stanowi popieranie celów publicznych, dobroczynnych lub ogólnie użytecznych, jeżeli obrót tych przedsiębiorstw jest stosunkowo nieznaczny.

Art. 122. Upoważnia się Ministra Skarbu do odraczania wszystkich terminów, wyznaczonych w niniejszej ustawie.

Art. 123. Dla uniknięcia podwójnych opodatkowań, względnie uzyskania traktowania, odpowiadającego zasadom wzajemności, jako też celem przeprowadzenia zarządzeń odwetowych, Prezydent Rzeczypospolitej jest władny, na przedstawiony mu przez Radę Ministrów wniosek Ministra Skarbu, zawierać umowy, oparte na zasadach odmiennych od postanowień niniejszej ustawy, oraz wydawać w tym przedmiocie zarządzenia odwetowe.

Art. 124. Moc obowiązująca ustawy niniejszej rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej, nie wyłączając województwa śląskiego.

Postanowienia art. 3, 5, 7 i 94 wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1925 r. Od tegoż terminu traci moc obowiązującą art. 3, 5, 6 i 94 ustawy z dnia 14 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. № 58 poz. 412).

Postanowienia innych artykułów obowiązują od dnia 1 stycznia 1926 r.

Od tegoż terminu traci moc obowiązującą:

- a) ustawa z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. R. P. № 58 poz. 412);
- b) ustawa z dnia 9 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. № 69 poz. 670);
- c) ustawa z dnia 16 lipca 1920 r. o opłacie stemplowej od sprzedaży przedmiotów zbytku (Dz. U. R. P. № 79 poz. 521);
- d) przepisy niemieckiej ustawy o podatku obrotowym (Umsatzsteuer) z dnia 26 lipca 1918 r. (Dz. Ust. str. 779), dotyczące podatku od przedmiotów zbytku;
- e) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 stycznia 1924 r. w przedmiocie niezaliczania na podatek przemysłowy przedpłat, uiszczonych na poczet tegoż podatku w postaci świadectw przemysłowych (Dz. U. R. P. № 12 poz. 102);
- f) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1924 r. o podwyższeniu ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych (Dz. U. R. P. № 33 poz. 340).

Art. 125. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu: *W. Grabski*

Załącznik do art. 23.

TARYFA

zawierająca podział miejscowości na klasy, a przedsiębiorstw i zajęć na kategorie, tudzież ceny świadectw przemysłowych.

CZĘŚĆ I.

PODZIAŁ MIEJSCOWOŚCI NA KLASY.

A. M. st. Warszawa.

B. Klasa I: Miasta: Bydgoszcz, Katowice, Kraków, Królewska Huta, Lublin, Lwów, Łódź, Poznań, Sosnowiec.

C. Klasa II: Miasta: Biała (woj. krakowskie)¹ Białystok, Bielsk, Borysław, Chrzanów, Czechowice, Częstochowa, Drohobycz, Dziedzice, Gniezno, Grodno, Grudziądz, Inowrocław, Jarosław, Jasło, Kalisz, Kamienica, Kielce, Kołomyja, Krosno, Lipnik, Lubliniec, Mysłowice, Nowy Sącz, Pabjanice, Piórków, Przemysł, Pszczyna, Radom, Równo, Rzeszów, Rybnik, Siedlce, Stanisławów z Knihininem wsią i Knihiniermi kolonją, Stryj, Tarnów, Tarnopol, Tarnowskie Góry, Tomaszów (woj. łódzkie), Toruń, Wilno, Włocławek, Zgierz.

Powiaty: będziński, drohobycki, katowicki, z wyłączeniem gmin: Koniczyc, Makoszowych i Pawłowa, krakowski, lwowski, świętochłowski (woj. śląskie), poznański, warszawski.

Gminy i obszary dworskie: Pszczyński Zamek, Radzionków, Tychy (woj. śląskie).

D. Klasa III: Na obszarze izb skarbowych: Białostockiej: Miasta i miasteczka: Augustów, Łomża, Ostrów, Suwałki, Wołkowysk.

Powiat białostocki.

Brzeskiej: Miasta i miasteczka: Brześć, Baranowice, Kobryń, Lida, Luniniec, Nieśwież, Nowogródek, Pińsk, Prużany, Sarny, Słonim, Stołpce.

Kieleckiej: Miasta i miasteczka: Busk, Końskie, Miechów, Opatów, Opoczno, Ostrowiec, Sandomierz, Szydłowiec.

Powiaty: częstochowski, olkuski, radomski.

Krakowskiej: Miasta i miasteczka: Andrychów, Bochnia, Dębica, Gorlice, Kęty, Limanowa, Mielec, Myślenice, Nowy Targ, Oświęcim, Poronin, Rabka, Ropczyce, Szczawnica Wyżna, Szczawnica Niżna (pow. nowotarski), Wadowice, Wieliczka, Wilamowice, Zakopane, Żywiec z Zabłociem.

Powiaty: chrzanowski, gorlicki, nowosądecki, oraz gminy: Helenów, Komorowice, Mikuszowice, powiatu bielskiego.

Lubelskiej: Miasta i Miasteczka: Biała podlaska, Chełm, Hrubieszów, Krasnystaw, Lubartów, Łuków, Międzyrzec, Puławy, Radzyń, Sokołów, Tomaszów, Węgrów, Włodawa, Zamość.

Powiat lubelski.

Lwowskiej: Miasta: Borszczów, Brody, Brzeżany, Czacz, Czortków, Dolina, Gródek Jagielloński, Jaworów, Kałusz, Kamionka Strumiłowa, Łańcut, Mościska, Podhajce, Przemyślany, Przeworsk, Rawa Ruska, Rohatyn, Rymanów, Sambor, Sanok, Sniatyń, Sokal, Trembowla, Zaleszczyki, Złoczów, Żółkiew.

Powiaty: krośnieński i rzeszowski.

Łódzkiej: Miasta: Koło, Konin, Łęczyca, Ozorków, Radomsko, Turek, Wieluń, Zduńska Wola.

Powiaty: brzeziński, kaliski, łódzki.

Łuckiej: Miasta: Dubno, Kowel, Krzemieniec, Luck, Ostróg, Włodzimierz Wołyński, Zdobunowo.

Pomorskiej: Miasta: Brodnica, Chełmno, Chojnice, Działdowo, Gdynia, Gniew, Kartuzy, Kościerzyna, Nowe Miasto, Puck, Sempolno, Starogard, Świecie, Tczew, Tuchola, Wąbrzeźno, Wejherowo.

Poznańskiej: Miasta: Chodzież, Czarnków, Gostyń, Grodzisk, Jarocin, Kępno, Koźmin, Kościan, Krotoszyn, Leszno, Międzychód, Mogilno, Nakło, Nowytomyśl, Oborniki, Odolanów, Ostrów, Ostrzeszów, Pleszew, Rawicz, Śmigiel, Śrem, Środa, Strzelno, Szamotuły, Szubin, Węgrowiec, Witkowo, Wolsztyn, Września, Wyzysk, Zbąszyn, Żnin.

Powiat bydgoski.

Warszawskiej: Miasta: Ciechanów, Ciechocinek, Góra Kalwarja, Grójec, Kałuszyn, Łowicz, Miawa, Mińsk Mazowiecki, Płock, Płońsk, Pułtusk, Rawa, Radzymin, Sierpc, Skierniewice.

Powiaty: błoński, kutnowski, włocławski.

Wileńskiej: Miasta i miasteczka: Głębokie, Hołszany, Mejszagola, Oszmiana, Święciany, Świr, Troki.

Na obszarze województwa śląskiego: Miasta: Aleksandrowice, Bobrek, Cieszyn, Chybi, Golezów, Jasienica, Jaworze, Komorowice, Mikołów, Mikuszowice, Olszówka Dolna, Skoczów, Stare Bielsko, Ustroń, Wapienica, Wodzisław, Żory.

Gminy i obszary dworskie: Kończyce, Ligota Pszczyńska, Łaziska Górne, Łaziska Średnie, Makoszowy, Murcki, Paniów, Pawłów.

Powiaty: rybnicki, z wyłączeniem Rybnika, tarnogórski, z wyłączeniem Tarnowskich Gór i Radzionkowa.

E. Klasa IV. Wszystkie inne miejscowości i powiaty.

Uwaga: Miasta i miasteczka, nie wymienione osobno w powyższej klasyfikacji, zalicza się do tej samej klasy, do której zaliczono odnośny powiat.

CZĘŚĆ II.

PODZIAŁ PRZEDSIĘBIORSTW NA KATEGORJE.

A. Przedsiębiorstwa handlowe.

I. Prowadzące handel towarowy (art. 5, punkt 1).

Kategoria pierwsza.

Handel hurtowy czyli zbyt wszelkiego rodzaju towarów przeważnie w większych ilościach (partjami), głównie kupcom i przemysłowcom.

Kategoria druga.

1) Handel detaliczny, czyli sprzedaż wszelkiego rodzaju towarów w mniejszych ilościach, zarówno drobnym kupcom, jak i spożywcom.

2) Drobną sprzedaż (p. kategoria III) nawet wyłącznie spożywcom towarów, posiadających cechy produkcji wytworniejszej, jak to:

a) kamieni szlachetnych, pereł i koralii prawdziwych, przedmiotów, wyrobionych w całości, lub w części ze złota lub platyny, oraz wyrobów srebrnych z wyjątkiem drobnej biżuterii, oraz z wyjątkiem zegarków kieszonkowych w oprawie srebrnej;

b) wyrobów z kości słoniowej, bursztynu, masy perłowej i szyldkretu oraz artykułów toaletowych i galanteryjnych, których przeważną część składową stanowią: masa perłowa, szyldkret, kość słoniowa, emalja i kamienie półszlachetne, jako też połączone lub posrebrzane metale i stopy;

c) bronzów, majolik i platerowanych zastaw stołowych;

d) wyrobu z kryształu i porcelany;

e) antyków z wyjątkiem książek;

f) mebli wyściełanych, rzeźbionych, politurowanych i woskowanych, oraz wytwornych mebli i trumien metalowych, pianin i fortepianów, dywanów, kobierców i gobelinów, portjer i tkanin meblowych;

g) ekwipaży, rowerów, motocykli i samochodów;

h) skór meblowych i galanteryjnych, skórzanych przyborów podróżnych, wyrobów siodlarskich i rymarskich, z wyjątkiem zwykłej uprząży dla sprzężaju roboczego; ubrań skórzanych, futer i ubiorów futrzanych, z wyjątkiem zwykłych skór, kozuchów i czapek baranich, wykwiniego obuwia gemzowego, zamkowego, lakierowanego, oraz wykwiniego obuwia z tkanin;

i) zagranicznych i krajowych towarów włóknistych, prócz krajowych towarów bawełnianych i półwłóknianych, oraz prócz samodziół i innych materiałów, używanych na ubiory ludowe;

j) ubiorów gotowych, prócz ludowych i robotniczych, używanych do pracy codziennej, bielizny jedwabnej i wełnianej oraz strojnej z cienkich materiałów, kapeluszy zagranicznych i strojnych kapeluszy damskich, parasoli i parasolek, krytych tkaniną jedwabną lub półjedwabną, tiulu jedwabnego, tkanin haftowanych i wyrobów dzianych jedwabnych;

k) win winogronowych, koniaków, wódek, likierów, kawioru, ostryg, homarów, pasztetów, łososi, turbot, jesiótrów, sielaw i t. p. wyszukanych towarów gastronomicznych.

3) Handel specjalny, nawet drobny, następującymi towarami:

a) pachnidłami i kosmetyką;

b) dziełami sztuk plastycznych;

c) bronią;

d) aparatami fotograficznymi, przyborami optycznymi, chirurgicznymi, fizycznymi i t. p. armaturą elektryczną, przyborami do wodociągów

- i łaźniakami, kasami ogniotrwałymi, lustrami, wyrobami gumowymi i gutaperkowymi;
- e) kawą i herbatą;
  - f) materiałami aptecznymi w stolicy oraz w miejscowościach pierwszej i drugiej klasy;
  - g) lakierami i farbami olejnymi;
  - h) obiciami papierowymi;
  - i) lampami;
  - j) przędzą i koronkami;
  - k) wszelkiego rodzaju silnikami i maszynami, w tej liczbie maszynami do szycia, do pisania, do rachowania oraz ich częściami składowymi.

Uwaga: Zakłady, prowadzące handel towarowy na podstawie świadectw przemysłowych II kategorii, mogą utrzymywać nieograniczoną ilość oddzielnych składów (art. 22) tylko w obrębie tej miejscowości, w której zakład się znajduje.

Kategoria trzecia.

1) Drobną sprzedaż, czyli sprzedaż wszelkich towarów, z wyjątkiem wymienionych w punkcie 2 kategorii drugiej, wyłącznie spożywców z zakładów, składających się z jednego pokoju.

Zakłady, prowadzące handel towarowy na podstawie świadectw przemysłowych trzeciej kategorii, mogą zatrudniać prócz właściciela lub zastępującego go dorosłego członka jego rodziny, najwyżej jednego dorosłego najemnego subiekta handlowego i utrzymywać nie więcej niż dwa oddzielne składy (art. 22) przy zakładzie handlowym.

2) Zakłady handlu towarowego, należące do spółdzielni, bez względu na rodzaj prowadzonego handlu.

Kategoria czwarta.

Drobną sprzedaż towarów, z wyjątkiem wymienionych w punkcie 2 kategorii drugiej, wyłącznie spożywców, dokonywana z niewielkich pomieszczeń, nie posiadających ani wyglądu, ani charakteru pokoju.

Zakłady, prowadzące handel towarowy na podstawie świadectw czwartej kategorii, nie mogą utrzymywać oddzielnych składów (art. 22); w zakładach tych nie może być zatrudniony prócz właściciela lub zastępującego go dorosłego członka jego rodziny żaden dorosły najemny subiekta handlowy.

Kategoria piąta.

Handel wędrowny (domokrajny) art. 8 punkt 1).

1) Kategoria V-a handel rozwojny (art. 19 lit. b).

2) Kategoria V-b handel obnośny (art. 19 lit. a).

W b. dzielnicy rosyjskiej świadectwa przemysłowe na handel wędrowny uprawniają w granicach obowiązujących w tym względzie przepisów administracyjnych do sprzedaży poza obrębem miast i miasteczek wszelkiego rodzaju towarów, z wyjątkiem towarów, wymienionych w punkcie 2 kategorii drugiej.

W obrębie zaś miast i miasteczek dozwolony jest na tych samych zasadach tylko handel obnośny a to: artykułami spożywczymi, napojami chłodzącymi, wyrobami tytoniowymi i zapalkami, tudzież gazetami i książkami.

Do handlu wędrownego (art. 19), wykonywanego na obszarze b. dzielnicy austriackiej i pruskiej,

mają zastosowanie przepisy, zawarte w odośnych ustawach przemysłowych, obowiązujących w tych dzielnicach.

II. Skup zawodowy (art. 5, punkt. 1).

Skup w celu odsprzedaży wewnątrz Państwa lub na wywóz zagranicę surowców krajowych, produktów rolnictwa i leśnictwa oraz zwierząt domowych, drobiu, tudzież innych towarów bez utrzymywania w tym celu zakładów handlowych.

Kategoria pierwsza.

Na sumę ponad pięćset tysięcy (500.000) złotych rocznie.

Kategoria druga.

Na sumę ponad sto tysięcy (100.000) do pięćset tysięcy (500.000) złotych rocznie.

Kategoria trzecia,

Na sumę ponad dwadzieścia tysięcy (20.000) złotych do stu tysięcy (100.000) złotych rocznie.

Kategoria czwarta.

Na sumę do dwudziestu tysięcy (20.000) złotych. Przedsiębiorstwa skupu surowców krajowych, produktów rolnictwa i leśnictwa oraz zwierząt domowych i drobiu mogą utrzymywać oddzielne składy:

1) w nieograniczonej ilości na obszarze całej Rzeczypospolitej, o ile nabyły świadectwa przemysłowe kategorii pierwszej;

2) nie więcej niż pięć składów w obrębie powiatu, w którym przedsiębiorca zamieszkuje, lub w granicach powiatów sąsiednich, o ile nabyto świadectwo drugiej kategorii;

3) nie więcej niż dwa składy w obrębie tej miejscowości, gdzie przedsiębiorca stale mieszka, o ile nabyto świadectwo trzeciej kategorii;

4) nie więcej niż jeden skład w tej miejscowości, gdzie przedsiębiorca stale mieszka, o ile nabyto świadectwo czwartej kategorii.

III. Instytucje kredytu krótkoterminowego (art. 5, punkt 2).

Kategoria pierwsza.

1) Instytucje kredytu krótkoterminowego z kapitałem zakładowym ponad pięćset tysięcy złotych.

2) Domy bankowe.

Kategoria druga.

1) Instytucje kredytu krótkoterminowego z kapitałem zakładowym ponad pięćdziesiąt tysięcy (50.000) do pięćset tysięcy (500.000) złotych.

2) Kantory wymiany i lombardy.

Kategoria trzecia.

Instytucje kredytu krótkoterminowego z kapitałem zakładowym do pięćdziesięciu tysięcy (50.000) złotych.

Kategoria czwarta.

Zakłady kredytowe, należące do spółdzielni, bez względu na wysokość kapitału zakładowego.

IV. Przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe (art. 5, punkt 3).

Kategoria pierwsza.

Przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe, nie oparte na wzajemności.

Kategoria druga.

1) Oddziały przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, nie opartych na wzajemności.

2) Przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe, oparte na wzajemności i ich oddziały.

V. Roboty i dostawy (art. 5, punkt 4).

Kategoria pierwsza.

Na sumę ponad czterysta tysięcy (400.000) zł.

Kategoria druga.

Na sumę ponad osiemdziesiąt tysięcy (80.000) do czterystu tysięcy (400.000) złotych.

Kategoria trzecia.

Na sumę ponad dwadzieścia tysięcy (20.000) do osiemdziesięciu tysięcy (80.000) złotych.

Kategoria czwarta.

Na sumę ponad dwa tysiące (2.000) do dwudziestu tysięcy (20.000) złotych.

VI. Przedsiębiorstwa pośrednictwa handlowego, ekspedycyjne i przewozowe (art. 5, punkt 5).

Kategoria pierwsza.

1) Przedsiębiorstwa komisowe, ekspedycyjne, przewozowe, oraz ekspedycyjno-przewozowe, utrzymujące oddziały.

2) Przedsiębiorstwa, przyjmujące towary na skład z wydawaniem na nie pożyczek, lub bez wydawania.

Kategoria druga.

1) Oddziały i filje przedsiębiorstw, wymienionych w punkcie 1 kategorii pierwszej.

2) Przedsiębiorstwa komisowe, ekspedycyjne i przewozowe, nie utrzymujące oddziałów i filji.

3) Biura techniczne.

4) Biura wywiadowcze, informacyjne, pogrzebowe i wszelkie biura pośrednictwa handlowego.

5) Biura próśb i porad prawnych, zatrudniające więcej niż dwóch pracowników.

Kategoria trzecia.

1) Biura próśb i porad prawnych, zatrudniające najwyżej dwóch pracowników.

2) Biura pośrednictwa pracy.

Kategoria czwarta.

Biura tłumaczeń i przepisywania na maszynie.

VII. Zakłady gastronomiczne: restauracyjne, cukiernie, kawiarnie i mleczarnie (art. 5, punkt 6).

Kategoria pierwsza.

Zakłady gastronomiczne ze sprzedażą lub nawet bez sprzedaży trunków, zatrudniające ponad 20 osób, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny w tych zakładach pracujących.

Kategoria druga.

1) Zakłady, zatrudniające ponad 10 do 20 osób, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny w tych zakładach pracujących.

2) Zakłady gastronomiczne z wyszynkiem trunków, zatrudniające nawet mniej niż 10 osób, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny, w tych zakładach pracujących.

Kategoria trzecia.

Wszelkie inne mniejsze zakłady gastronomiczne i jadalnie bez wyszynku trunków.

VIII. Sale bilardowe (art. 5, punkt 6).

Kategoria trzecia.

Sal bilardowe, utrzymywane oddzielnie od zakładów gastronomicznych.

IX. Zakłady dla sprzedaży napojów chłodzących (art. 5, punkt 6).

Kategoria czwarta.

Zakłady, sprzedające wyłącznie wodę selcerską, limonadę i t. p. napoje chłodzące.

X. Hotele, pokoje umeblowane, zajazdy, gospody i domy noclegowe (art. 5, punkt 6).

Kategoria pierwsza.

Hotele i pokoje umeblowane, posiadające do wynajęcia ponad 100 pokoi (numerów).

Kategoria druga.

Hotele i pokoje umeblowane, posiadające do wynajęcia ponad 20 do 100 pokoi.

Kategoria trzecia.

Hotele i pokoje umeblowane, posiadające do wynajęcia ponad sześć do 20 pokoi; zajazdy i gospody, w miastach i miasteczkach, bez wyszynku trunków.

Kategoria czwarta.

Hotele i pokoje umeblowane, posiadające do wynajęcia ponad 4 do 6 pokoi; zajazdy i gospody w osadach wiejskich, bez wyszynku trunków oraz domy noclegowe.

XI. Pensjonaty — pokoje umeblowane ze stołowaniem (art. 5, punkt 6).

Kategoria pierwsza.

Pensjonaty, w których ilość wynajmowanych pokoi przewyższa pięćdziesiąt.

Kategoria druga.

Pensjonaty, posiadające do wynajęcia ponad 12 do 50 pokoi.

Kategoria trzecia.

Pensjonaty, posiadające do wynajęcia ponad 2 do 12 pokoi.

XII. Księgarnie (art. 5, punkt 6).

Kategoria druga.

Księgarnie, zatrudniające ponad 5 osób, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny, w księgarni pracujących.

Kategoria trzecia.

Wszystkie inne księgarnie.

XIII. Zakłady lecznicze (art. 5, punkt 6).

Kategoria druga.

Posiadające łóżek dla chorych ponad 10.

Kategoria trzecia.

Posiadające łóżek dla chorych do 10, oraz wszelkie zakłady lecznicze, przeznaczone wyłącznie dla chorych przychodnich (ambulatorja).

XIV. Apteki (art. 5, punkt 6).

Kategoria pierwsza.

Zatrudniające ponad 8 osób, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny, w aptece pracujących.

Kategoria druga.

Zatrudniające ponad 3 do 8 osób, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny, w aptece pracujących.

Kategoria trzecia.

Zatrudniające najwyżej trzy osoby, licząc w tym właściciela i członków rodziny, w aptece pracujących.

XV. Zakłady kąpielowe (art. 5, punkt 6).

Kategoria druga.

1) Łaźnie z oddzielnymi kabinami, lub łazienki z ilością wanien ponad 20.

2) Kąpiele na wodach morskich i słodkich z ilością kabin powyżej 40.

Kategoria trzecia.

1) Łaźnie ogólne i łazienki z ilością wanien do 20.

2) Kąpiele na wodach morskich i słodkich z ilością kabin od 10 do 40.

Kategoria czwarta.

Kąpiele na wodach morskich i słodkich ogólne z ilością kabin poniżej 10.

XVI. Przedsiębiorstwa kinematograficzne

(art. 5, punkt 6).

Kategoria pierwsza.

Stałe kinematografy, posiadające widownie, obliczone na ilość osób ponad 500.

Kategoria druga.

Stałe kinematografy, posiadające widownie, obliczone na ilość osób ponad 150 do 500.

Kategoria trzecia.

Stałe kinematografy, posiadające widownie, obliczone na ilość osób do 150.

Wędrownie przedsiębiorstwa kinematograficzne winny nabywać świadectwa kategorii V-a przedsiębiorstw handlowych.

XVII. Przedsiębiorstwa teatralne, cyrki, ogródki i sale z zamkniętymi lub otwartymi scenami (art. 5, punkt 6).

Kategoria pierwsza.

Stałe teatry, cyrki, ogródki i sale z otwartymi lub zamkniętymi scenami, posiadające widownie, obliczone na ilość osób ponad 750.

Kategoria druga.

Stałe teatry, cyrki, ogródki i sale z otwartymi lub zamkniętymi scenami, posiadające widownie, obliczone na ilość osób ponad 300 do 750.

Kategoria trzecia.

Stałe teatry, cyrki, ogródki i sale z otwartymi lub zamkniętymi scenami, posiadające widownie, obliczone na ilość osób do 300.

Wędrownie przedsiębiorstwa teatralne, wędrownie cyrki i inne wędrownie zespoły artystyczne winny nabywać świadectwa przemysłowe kategorii V-a przedsiębiorstw handlowych.

XVIII. Źródła naturalnych wód mineralnych (art. 5, punkt 6).

Kategoria druga.

Sprzedaż wód mineralnych ze źródeł.

Uwaga: Wszelkie inne przedsiębiorstwa, prowadzone przez zarządy zdrojowe (pensjonaty, kąpiele, ambulatorja), podlegają oddzielnemu opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

XIX. Wrotniska i ślizgawki (art. 5, punkt 6).

Kategoria trzecia.

Wszystkie przedsiębiorstwa tego rodzaju.

XX. Magle i maszyny do czesania wełny (art. 5, punkt 6).

Kategoria czwarta.

Utrzymywane jako oddzielne przedsiębiorstwa zarobkowe: magle i maszyny do czesania wełny.

XXI. Wydawnictwa utworów drukowanych.

Kategoria druga.

Wydawnictwa pism codziennych w stolicy i miejscowościach pierwszej klasy.

Kategoria trzecia.

Wydawnictwa pism codziennych w miejscowościach II, III i IV klasy, wydawnictwa innych utworów drukowanych bez względu na klasę miejscowości.

B. Przedsiębiorstwa komunikacyjne.

I. Przedsiębiorstwa kolei żelaznych tak normalnych, jak i wąskotorowych, tudzież tramwajów oraz przedsiębiorstwa telefonów zalicza się do kategorii pierwszej przedsiębiorstw handlowych.

II. Główne zakłady przedsiębiorstw żeglugi zalicza się do kategorii drugiej przedsiębiorstw handlowych; inne zakłady tych przedsiębiorstw zalicza się do kategorii trzeciej przedsiębiorstw handlowych.

Nadto od każdego statku uiszcza się opłatę za świadectwo przemysłowe w następującej wysokości: 1) statki parowe, według powierzchni ogrzewalnej kotłów parowych po 0,80 zł. za jeden m² tej powierzchni;

2) statki motorowe, według siły motorów po 0,40 zł. za każdą jednostkę siły (H. P.);

3) żaglowce metalowe, według powierzchni pokładu po 0,03 zł. za jeden m² powierzchni pokładu;

4) żaglowce z drzewa z pokładem, według powierzchni pokładu po 0,03 zł. za jeden m². tej powierzchni;

5) żaglowce z drzewa bez pokładu (berlinki) według powierzchni, obliczonej przez pomnożenie długości żaglowca (berlinki) przez jego szerokość, po 0,01 zł. za jeden m². tej powierzchni.

C. Przedsiębiorstwa przemysłowe.

I. Kopalnie węgla kamiennego.

Kategoria pierwsza.

Produkujące ponad 2.000.000 ctn. m.

Kategoria druga.

Produkujące ponad 1.500.000 do 2.000.000 ctn. m.

Kategoria trzecia.

Produkujące ponad 500.000 do 1.500.000 ctn. m.

Kategoria czwarta.

Produkujące ponad 200.000 do 500.000 ctn. m.

Kategoria piąta.

Produkujące ponad 50.000 do 200.000 ctn. m.

Kategoria szósta.

Produkujące do 50.000 ctn. m.

II. Kopalnie rudy.

Kategoria pierwsza.

Produkujące ponad 2.500.000 ctn. m.

Kategoria druga.

Produkujące ponad 2.000.000 do 2.500.000 ctn. m.

Kategoria trzecia.

Produkujące ponad 1.000.000 do 2.000.000 ctn. m.

Kategoria czwarta.

Produkujące ponad 500.000 do 1.000.000 ctn. m.

Kategoria piąta.

Produkujące ponad 100.000 do 500.000 ctn. m.

Kategoria szósta.

Produkujące do 100.000 ctn. m.

III. Kopalnie ropy naftowej lub gazów ziemnych.

Kategoria pierwsza.

Produkujące ropy naftowej ponad 3.000.000 ctn. m.

Kategoria druga.

Produkujące ropy naftowej ponad 2.000.000 do 3.000.000 ctn. m.

Kategoria trzecia.

Produkujące ropy naftowej ponad 1.000.000 do 2.000.000 ctn. m.

Kategoria czwarta.

Produkujące ropy naftowej ponad 250.000 do 1.000.000 ctn. m.

Kategoria piąta.

Produkujące ropy naftowej ponad 100.000 do 250.000 ctn. m.

Kategoria szósta.

Produkujące ropy naftowej do 100.000 ctn. m.

Uwaga: przy kopalniach, produkujących gazy ziemne, jeden metr sześcienny gazu liczy się za jeden kilogram ropy naftowej.

IV. Młyny mączne.

Kategoria pierwsza.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren przekracza 150 metrów.

Kategoria druga.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren wynosi ponad 100 do 150 metrów.

Kategoria trzecia.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren wynosi ponad 50 do 100 metrów.

Kategoria czwarta.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren wynosi ponad 15 do 50 metrów.

Kategoria piąta.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren wynosi ponad 8 do 15 metrów.

Kategoria szósta.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren wynosi ponad 4 do 8 metrów.

Kategoria siódma.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren wynosi ponad 1 1/2 do 4 metrów.

Kategoria ósma.

Wiatraki i inne młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren nie przekracza półtora metra.

Uwaga: O ile w młynach używane są do mielenia walce wyłącznie lub łącznie z żarnami, to 1 ctm. długości pary walców liczy się za trzy ctm. średnicy pary żaren, a zespół trzech walców liczy się za dwie pary walców.

V. Gorzelnie.

Kategoria trzecia.

Produkujące ponad 900.000 stopni hektolitrowych alkoholu.

Kategoria czwarta.

Produkujące ponad 400.000 do 900.000 stopni hektolitrowych alkoholu.

Kategoria piąta.

Produkujące ponad 200.000 do 400.000 stopni hektolitrowych alkoholu.

Kategoria szósta.

Produkujące do 200.000 stopni hektolitrowych alkoholu.

VI. Browary.

Kategoria pierwsza.

Wyrabiające ponad 60.000 hektol. gorącej brzezki.

Kategoria druga.

Wyrabiające ponad 30.000 do 60.000 hektol. gorącej brzezki.

Kategoria trzecia.

Wyrabiające ponad 18.000 do 30.000 hektol. gorącej brzezki.

Kategoria czwarta.

Wyrabiające ponad 6.000 do 18.000 hektol. gorącej brzezki.

Kategoria piąta.

Wyrabiające ponad 2.000 do 6.000 hektol. gorącej brzezki.

Kategoria szósta.

Wyrabiające do 2.000 hektol. gorącej brzezki.

VII. Cukrownie.

Kategoria pierwsza.

Produkujące ponad 30.000 ctn. m. kryształu.

Kategoria druga.

Produkujące ponad 20.000 do 30.000 ctn. m. kryształu.

Kategoria trzecia.

Produkujące ponad 10.000 do 20.000 ctn. m. kryształu.

Kategoria czwarta.

Produkujące do 10.000 ctn. m. kryształu.

VIII. Olejarnie parowe.

Kategoria pierwsza.

Posiadające ponad 20 czynnych pras.

Kategoria druga.

Posiadające ponad 13 do 20 czynnych pras.

Kategoria trzecia.

Posiadające ponad 7 do 13 czynnych pras.

Kategoria czwarta.

Posiadające do 7 czynnych pras.

IX. Zakłady drożdżowo-gorzelnicze.

Kategoria pierwsza.

Wyrabiające ponad 4.000 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria druga.

Wyrabiające ponad 3.000 do 4.000 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria trzecia.

Wyrabiające ponad 1.200 do 3.000 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria czwarta.

Wyrabiające ponad 400 do 1.200 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria piąta.

Wyrabiające do 400 ctn. m. drożdży prasowanych.

X. Fabryki drożdży prasowanych.

Kategoria druga.

Wyrabiające ponad 4.000 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria trzecia.

Wyrabiające ponad 2.000 do 4.000 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria czwarta.

Wyrabiające ponad 600 do 2.000 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria piąta.

Wyrabiające ponad 200 do 600 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria szósta.

Wyrabiające do 200 ctn. m. drożdży prasowanych.

XI. Fabryki wódek.

Kategoria pierwsza.

Produkujące ponad 12.000 hektol. wyrobów wódczanych.

Kategoria druga.

Produkujące ponad 8.000 do 12.000 hektol. wyrobów wódczanych.

Kategoria trzecia.

Produkujące ponad 4.000 do 8.000 hektol. wyrobów wódczanych.

Kategoria czwarta.

Produkujące ponad 1.000 do 4.000 hektol. wyrobów wódczanych.

Kategoria piąta.

Produkujące do 1.000 hektol. wyrobów wódczanych.

XII. Rektyfikacja okowity.

Kategoria druga.

Produkujące ponad 2.400.000 stopni hektol. oczyszczonej okowity.

Kategoria trzecia.

Produkujące ponad 1.200.000 do 2.400.000 stopni hektol. oczyszczonej okowity.

Kategoria czwarta.

Produkujące ponad 350.000 do 1.200.000 stopni hektol. oczyszczonej okowity.

Kategoria piąta.

Produkujące do 350.000 stopni hektol. oczyszczonej okowity.

XIII. Rafinerje cukru.**Kategoria pierwsza.**

Produkujące ponad 30.000 ctn. m. rafinady.

Kategoria druga.

Produkujące ponad 20.000 do 30.000 ctn. m. rafinady.

Kategoria trzecia.

Produkujące do 20.000 ctn. m. rafinady.

XIV. Miodosytnie, zakłady wyrabiające lakier spirytusowy i politurę.**Kategoria pierwsza.**

Zatrudniające ponad 1.000 robotników.

Kategoria druga.

Zatrudniające ponad 500 do 1.000 robotników.

Kategoria trzecia.

Zatrudniające ponad 200 do 500 robotników.

Kategoria czwarta.

Zatrudniające ponad 50 do 200 robotników przy stosowaniu zaś silników mechanicznych—ponad 25 do 200 robotników.

Kategoria piąta.

Zatrudniające ponad 15 do 20 robotników, przy stosowaniu zaś silników mechanicznych — ponad 10 do 20 robotników.

Kategoria szósta.

Wszystkie inne tego rodzaju zakłady.

XV. Fabryki zapalek.**Kategoria trzecia.**

Zatrudniające powyżej 500 robotników.

Kategoria czwarta.

Zatrudniające przy fabrykacji ręcznej ponad 200 do 500 robotników, przy stosowaniu zaś silników mechanicznych — ponad 100 do 500 robotników.

Kategoria piąta.

Zatrudniające przy fabrykacji ręcznej do 200 robotników, przy stosowaniu zaś silników mechanicznych — do 100 robotników.

XVI. Przedsiębiorstwa wodociągowe, gazownie, elektrownie.**Kategoria trzecia.**

Wszystkie tego rodzaju zakłady.

XVII. Przedsiębiorstwa wykonywania filmów dla kinematografów.**Kategoria trzecia.**

Wszystkie przedsiębiorstwa tego rodzaju.

XVIII. Przędzalnie, blicharnie, farbiarnie i apreury, walcownie żelaza, stali, cynku i miedzi, fabryki drutu, rur, wagonów i maszyn, odlewnie miedzi i brązu, zakłady wytapiania tłuszczów, fabryki ekstraktów z tłuszczów i olejów, margaryny, mydła, stearyny, oraz garbarnie, fabryki artykułów chemicznych, kosmetycznych, aptecznych, farb, ekstraktów farbiarskich, lakierów terpentynowych, laku, szuwaksu, rafinerji nafty, olejów mineralnych, gazoliny i smarów, asfaltu, gudronitu, parafiny i cerezyny.

Kategoria pierwsza.

Zatrudniające ponad 500 robotników.

Kategoria druga.

Zatrudniające ponad 200 do 500 robotników.

Kategoria trzecia.

Zatrudniające ponad 100 do 200 robotników.

Kategoria czwarta.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 50 do 100;
- b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 25 do 100.

Kategoria piąta.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 15 do 50;
- b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 10 do 25.

Kategoria szósta.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 9 do 15;
- b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 7 do 10.

Kategoria siódma.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 4 do 9;
- b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 4 do 7.

Kategoria ósma.

Zatrudniające robotników tak przy fabrykacji ręcznej, jak i przy stosowaniu silników mechanicznych od 1 do 4, licząc w tem właściciela przedsiębiorstwa i członków jego rodziny, zatrudnionych w przedsiębiorstwie.

XIX. Wszelkie przedsiębiorstwa przemysłowe, nie wymienione w poprzednich ustępach, tudzież zajęcia rzemieślnicze, rękodzielnicze, drożkarstwo i furmaństwo.

Kategoria pierwsza.

Zatrudniające robotników ponad 1.000.

Kategoria druga.

Zatrudniające robotników ponad 500 do 1.000.

Kategoria trzecia.

Zatrudniające robotników ponad 200 do 500.

Kategoria czwarta.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 50 do 200;
b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 25 do 200.

Kategoria piąta.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 15 do 50;
b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 10 do 25.

Kategoria szósta.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 9 do 15;
b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 7 do 10.

Kategoria siódma.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 4 do 9;
b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 4 do 7.

Kategoria ósma.

Zatrudniające tak przy fabrykacji ręcznej, jak i przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 1 do 4 robotników.

C Z Ę Ś Ć III.

CENY ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH.

A. Dla przedsiębiorstw handlowych.

Kategoria		We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	W miejscowościach klasy			
				I	II	III	IV
Z ł o t y c h							
I	Dla zakładów handlowych . . .	2.000	—	—	—	—	—
II	" " "	—	400	330	270	200	130
III	" " "	—	80	65	50	40	25
IV	" " "	—	30	25	20	15	10
V-a	" handlu rozwożnego	50	—	—	—	—	—
V-b	" " obnożnego	15	—	—	—	—	—

B. Dla przedsiębiorstw przemysłowych.

Kategoria		We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	W miejscowościach klasy			
				I	II	III	IV
Z ł o t y c h							
I	. . . . .	6.000	—	—	—	—	—
II	. . . . .	4.000	—	—	—	—	—
III	. . . . .	2.000	—	—	—	—	—
IV	. . . . .	600	—	—	—	—	—
V	. . . . .	200	—	—	—	—	—
VI	. . . . .	—	120	100	80	60	40
VII	. . . . .	—	60	50	40	30	20
VIII	. . . . .	—	15	12	10	6	4

C. Dla handlu jarmarcznego.

	Dla handlu hurtowego	Dla handlu detalicznego
	Z ł o t y c h	
Na jarmarkach, trwających ponad 21 dni	250	70
" " " " 7 dni do 21 dni	125	35
" " " " 3 " " 7 "	100	25

D. Dla zajęć przemysłowych.

Kate- gorja	Oznaczenie zajęcia przemysłowego	Cena w złotych
I	Ekspedytorzy, nie utrzymujący oddzielnych biur i pomocników handlowych, lecz trudniący się osobiście z polecenia osób trzecich členiem w urzędach celnych towarów, wysyłanych zagranicę lub otrzymywanych z zagranicy:	
	1) Przy urzędach celnych, znajdujących się przy głównych linjach kolei żelaznych	400
	2) Przy urzędach celnych, znajdujących się przy bocznych linjach kolei żelaznych	300
	3) Przy urzędach celnych, nie położonych przy linjach kolejowych	250
II	a) Pośrednicy giełdowi (maklerzy):	
	1) Na giełdzie warszawskiej	400
	2) Na innych giełdach	250
	b) Wszelkiego rodzaju inni pośrednicy handlowi:	
	1) W Warszawie i w miejscowościach I klasy	150
	2) W miejscowościach II klasy	100
	3) W miejscowościach III i IV klasy	30
III	Inspektorzy i agenci przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, przewozowych, komunikacyjnych oraz instytucyj kredytowych, o ile prowadzą operacje bez utrzymywania biur:	
	1) W Warszawie i w miejscowościach I klasy	50
	2) W miejscowościach II klasy	40
	3) W miejscowościach III i IV klasy	20
IV	Pomocnicy podróżujący (komiwojażerowie)	100